

SPILLEMIDLER TIL IDRETTSANLEGG

En gjennomgang av spillemiddelsøknadene
og anleggssituasjonen

2015

Spillemidler til idrettsanlegg

En gjennomgang av spillemiddelsøknadene
og anleggssituasjonen

2015

Forord

Kulturdepartementet og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har i samarbeid utarbeidet denne statistikk-samlingen gjeldende idrettsanlegg og tilskuddsordningen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Samlingen tar for seg tilskuddsordningen for idrettsanlegg i kommunene, som springer ut av post 1.1 på hovedfordelingen av spillemidler til idrettsformål. I tillegg framgår tall for tilskudd til anleggspolitisk program og nasjonalanlegg.

Denne utgivelsen er en oppdatering og videreføring av fjorårets utgivelse med samme navn. Utgangspunktet for arbeidene er NIFs tidligere serie av utgivelser, titulert Anlegg og Spillemidler. Kulturdepartementet og NIF valgte å samarbeide om en slik statistikkutgivelse fra og med 2014.

Statistikk og data gjeldende idrettsanlegg i Norge og tilskuddsordningen til anlegg for idrett og fysisk aktivitet er ofte etterspurt. Målet for arbeidet har vært å utarbeide en oversiktlig og grundig gjennomgang av tilskuddsordningen og status for idrettsanlegg i Norge, samt å identifisere sentrale utviklingstrekk. Rapporten er utarbeidet av anleggsrådgiver Torstein Busland i NIF og rådgiver Daniel Storholthe Kristiansen i Kulturdepartementet.

Anleggsdata baserer seg på statens idrettsanleggsregister (www.idrettsanlegg.no) som oppdateres av kommuner og fylkeskommuner i forbindelse med tilskuddsordningen. Søknadsdata baserer seg på tall fra tildelingsåret 2015.

Vi håper denne utgivelsen fortsetter å gi kommuner/fylkeskommuner og idretten en god oversikt over idrettsanlegg og spillemiddelordningen, samt å være et nyttig bidrag til arbeidet med idrett i forskjellige sammenhenger.

Per Kristian Aasmundstad
fungerende ekspedisjonssjef,
Kulturdepartementet

Inge Andersen
generalsekretær,
Norges idrettsforbund
og olympiske og paralympiske komité

Hovedfunn 2015

1. Overføringene fra Norsk Tippings overskudd til idrettsformål økte med 403 millioner kroner fra 2014 til 2015, og utgjorde i år 2 263 millioner kroner. Overføringene har aldri større. Økningen kommer som et resultat av endringen av tippenøkkelen og fordi Norsk Tippings overskudd øker. Det ble for første gang overført over en milliard kroner til idrettsanlegg i kommunene.
2. Det ble totalt fremmet 3280 spillemiddelsøknader med en samlet søknadssum på 3,9 milliarder kroner. Det har aldri tidligere vært fremmet så mange søknader, eller søkt om et så stort beløp.

2375 søknader med en søknadssum på 3,7 milliarder kroner gjaldt ordinære idrettsanlegg. Idrettslagene står som avsender av flest søknader, mens det er kommunene som står for de største investeringene. Litt forenklet kan en si at investeringskostnadene fordeles 60 – 20 – 20 mellom kommuner, idretten og staten (spillemidler).

905 søknader omfattet nærmiljøanlegg. Disse søknadene hadde en søknadssum på nær 200 millioner kroner.
3. Den gjennomsnittlige ventetiden for utbetaling av spillemidler ble redusert fra 2,8 år til 2,7 år, mens etterslepet uttrykt i kroner økte med nær 400 millioner kroner til 2,8 milliarder kroner.
4. Det planlegges totalt investeringer for 18,7 milliarder kroner. 68 prosent av investeringene gjøres i idrettshaller, fotball- og svømmeanlegg. 7,0 milliarder kroner investeres i idrettshaller, 2,8 milliarder kroner i fotballanlegg og 2,8 milliarder i svømmeanlegg.
5. Det ble fordelt 1 126 millioner kroner til forskjellige anleggstyper. 313 millioner kroner ble fordelt til idrettshaller, 203 millioner kroner til fotballanlegg og 99 millioner kroner til nærmiljøanlegg i 2015.
6. Spillemiddeltilskuddene utgjør i gjennomsnitt 22 prosent av anleggskostnaden for idrettsanlegg og 39 prosent for nærmiljøanlegg. Spillemiddelandelen økte med to prosentpoeng for idrettsanlegg, mens den ble redusert med tre prosentpoeng for nærmiljøanlegg.
7. Anleggssituasjonen viser at anleggsutbyggingen i all hovedsak følger befolkningsveksten, da anleggsdekningen ikke er vesentlig endret fra tidligere. Befolkningen er økt med omtrent 50 000 (+1 %) siden i fjor, og anleggsutbyggingen har fulgt denne utviklingen.

Innhold

1. Overføringer til idrettsformål	9
2. Hovedtall fra spillemiddelsøknadene	13
Spillemiddelsøknader - idrettsanlegg.....	13
Nye søknader - idrettsanlegg.....	14
Spillemiddelsøknader – nærmiljøanlegg.....	15
Utbetaling av spillemidler.....	15
Fylkeskommunenes prioritering.....	18
3. Utvikling i etterslep	19
4. Hva bygges?	21
5. Idrettsanlegg - hvem bygger?	23
Hvem bygger idrettsanlegg?.....	23
Det offentlige investeringer i anleggsbygging.....	25
Idrettens investeringer.....	28
6. Idrettsanlegg - hvor bygges det?	31
7. Fordeling av spillemidler til forskjellige anleggstyper	35
8. Anleggstilbudet	43
Anleggstilbudet i fylkene.....	43
Anleggstilbudet i de største kommunene.....	47
9. Hovedtall for spillemidler til idrettsanlegg	49
Hovedfordelinger 2010-2015.....	49
Fylkesvise fordelinger til idrettsanlegg i kommunene 2010-2015.....	55
Anleggspolitisk program.....	60
Nasjonalanlegg.....	61
10. Forklaringer	63
Forskjellige tilskuddsordninger og –satser.....	63
Tildelingskriterier.....	64
Anleggsvekting.....	65
Definisjoner.....	66

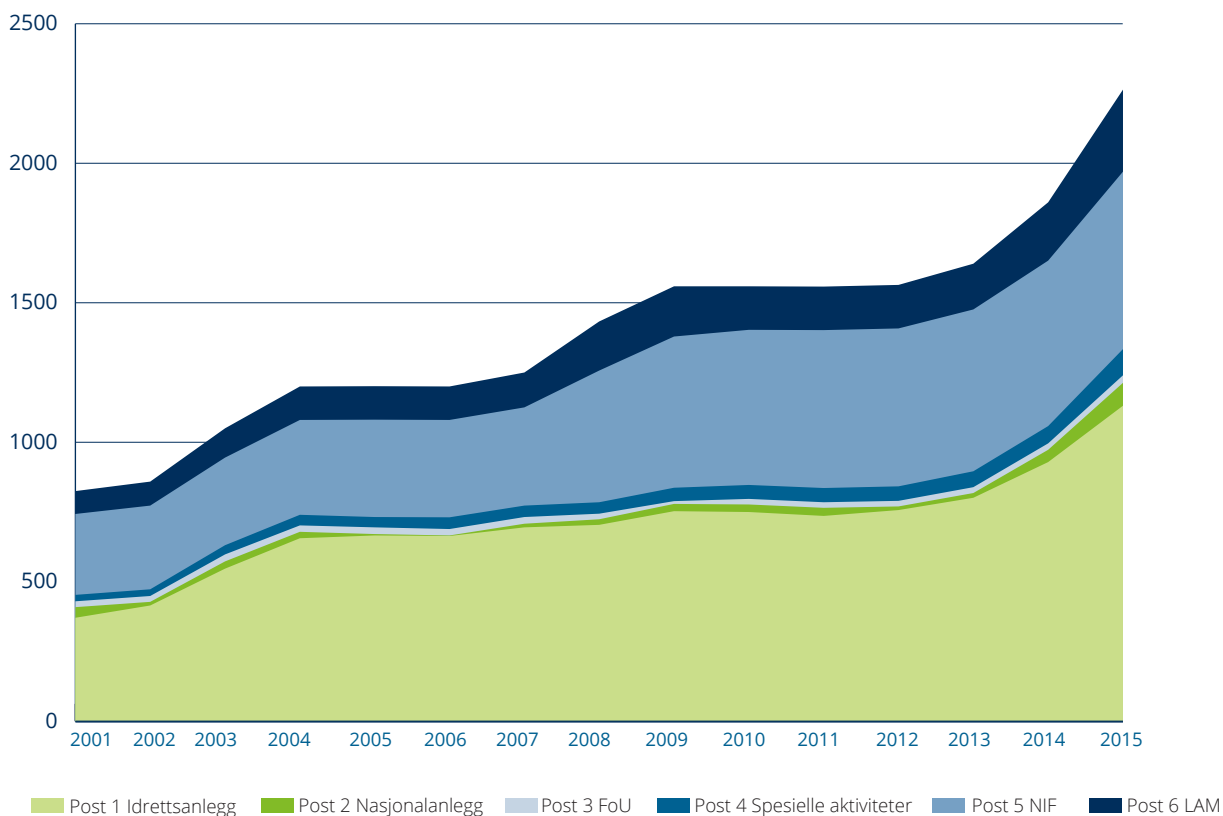

1 Overføringer til idrettsformål

Norsk Tippings overskudd til idrettsformål fordeles av Regjeringen via hovedfordelingen.

Hovedfordeling 2001-2015 (millioner kroner)

Figur 1 Hovedfordelingen av spillemidler til idrettsformål

Overføringene til idrettsformål har økt jevnt og er nesten tredoblet på 14 år. Konsumprisindeksen har økt med 28 prosent i samme periode. Den årlige veksten har vært 7,5 prosent. Det ble fordelt 2 263 millioner kroner til idrettsformål i år. Dette er en økning på 403 millioner kroner fra 2014. Økningen kommer som et resultat av at idrettens andel av Norsk Tippings overskudd er økt fra 56% til 64%, og fordi Norsk Tippings overskudd øker.

Det ble utbetalt 356 millioner kroner i grasrotmidler i 2014. Idrettens andel økte med 8 millioner kroner til 222 millioner kroner fra 2013. Totalt genererte Norsk Tipping 2 485 millioner kroner til idrettsformål i 2014. Dette tilsvarer over 1 100 kroner per medlemskap i norsk idrett.

Tabell 1 viser årets hovedfordeling med endringer fra 2014. Kapittel 9.1 inneholder en detaljert oversikt over utviklingen fra 2010.

		2014	2015	Differanse	Prosent økning
Post 1	Idrettsanlegg	928 725	1 130 977	202 252	22
Post 2	Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	43 625	81 577	37 952	87
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	23 250	26 750	3 500	15
Post 4	Spesielle aktiviteter	62 104	93 800	31 696	51
Post 5	NIF	593 000	636 000	43 000	7
Post 6	Lokale aktivitetsmidler	209 000	294 000	85 000	41
		1 859 704	2 263 104	403 400	22

Tabell 1 Hovedfordelingen (tusen kroner)

Tabellen viser at av økningen på 403 millioner kroner ble halvparten fordelt til post 1 idrettsanlegg. Denne posten har for første gang passert en milliard kroner.

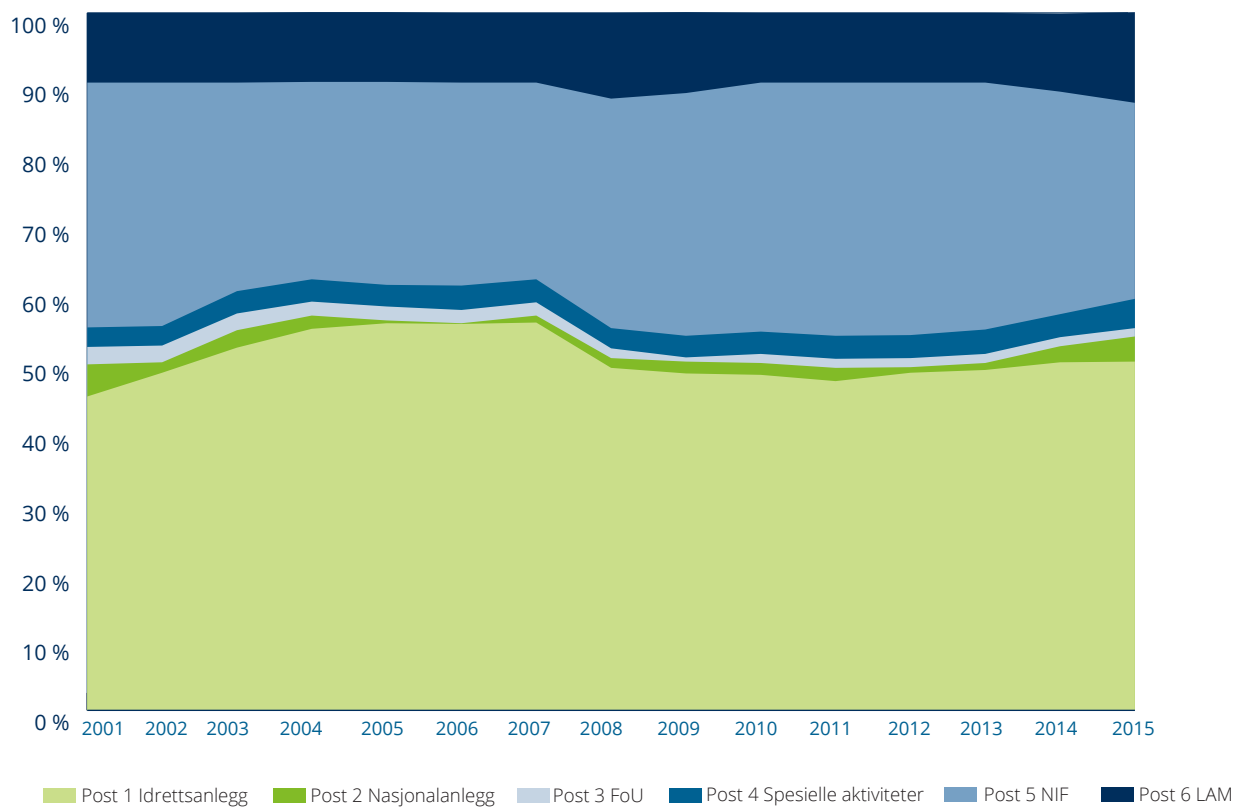
Post 2 Nasjonalanlegg/spesielle anlegg hadde den største prosentvise økningen. Dette er en søknadsbasert ordning hvor tildelingen vil variere mye avhengig av søknadsmassen. Kapittel 9.4 inneholder en oversikt over tilskuddene til nasjonalanleggene.

De lokale aktivitetsmidlene, post 6, økte med 85 millioner kroner. 13 prosent av tilgjengelige midler ble fordelt til denne posten i år mot 11,25 prosent i fjor.

Idrettsorganisasjonene fikk tildelt 636 millioner kroner over post 5. Dette er en økning på 43 millioner kroner, hvorav 20 millioner kroner er øremerket økt satsing på idrett for personer med nedsatt funksjonsevne.

Utviklingen i den relative fordelingen mellom postene er vist i figur 2.

Hovedfordeling 2001-2015 (prosentvis fordeling)

Figur 2 Hovedfordelingen prosentvis fordeling

54 % av midler til idrettsformål ble fordelt som tilskudd til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg over postene 1 og 2 (grønn farge), mens 46 % ble fordelt til aktivitet og aktivitetsstøttende tiltak (blå farge).

Det er relativt små endringer i den prosentvise fordelingen på hovedposter fra år til år. Andelen midler fordelt til Post 5, NIF, er redusert med 3,8 prosentpoeng fra 2014, og har ikke vært lavere i denne perioden. Samtidig har andelen midler fordelt til idrettsklubber via Post 6, lokale aktivitetsmidler, aldri vært høyere.

Tildelingen til de to siste postene, FoU og spesielle aktiviteter, har økt med 1 prosentpoeng fra 2014 og utgjør nå 5 prosent.

2 Hovedtall fra spillemiddelsøknadene

2.1 Spillemiddelsøknader - idrettsanlegg

Tabellen nedenfor viser en oppsummering av spillemiddelsøknadene knyttet til ordinære idrettsanlegg.

År	Antall søknader	Godkjent kostnad (mill. kroner)	Godkjent søknadssum (mill. kroner)	Tildelt tidligere år (mill. kroner)	Total godkjent søknadssum (mill. kroner)	Søknadssum i prosent av anleggs-kostnad (spillemiddel-andel)
2015	2375	18 243	3 683	384	4 067	22,3
2014	2221	17 101	3 134	311	3 446	20,2
2013	2222	16 655	2 905	320	3 226	19,4
2012	2122	15 722	2 763	260	3 025	19,2
2011	2027	14 805	2 645	257	2 902	19,6
2010	2128	13 951	2 575	306	2 881	20,6

Tabell 2 Oppsummering av siste års spillemiddelsøknader

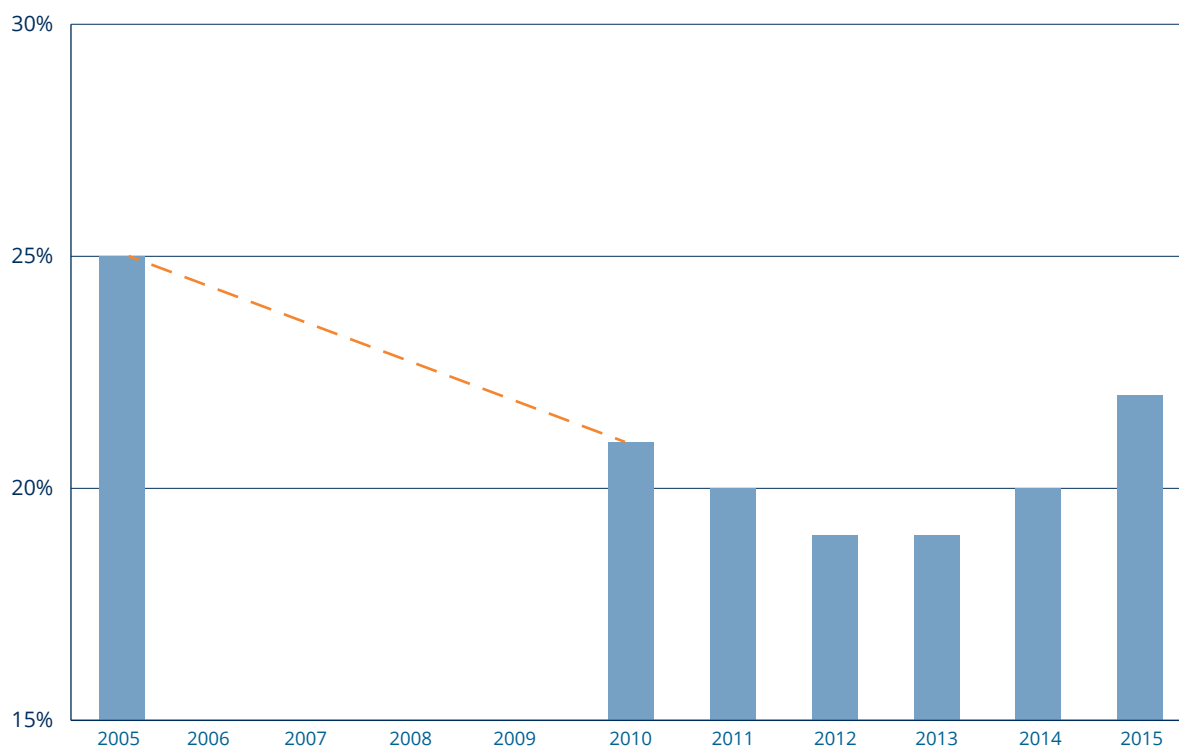
Det ble godkjent 2 375 spillemiddelsøknader i år med en tilhørende søknadssum på 3 683 millioner kroner. Det er som kjent et betydelig etterslep i tildeling av spillemidler. Dette betyr at mange av søknadene er fremmet flere ganger. Søknader omfatter anlegg som er i drift, er under bygging eller er på planleggingsstadiet.

Det søkes i snitt om 1,71 millioner kroner per anlegg, og den gjennomsnittlige kostnaden er 7,7 millioner kroner. Gjennomsnittskostnaden er den samme som i fjor, mens gjennomsnittstilskuddet er økt med 150 000 kroner.

Årets søknadsbeløp er det største noensinne. Søknadsbeløpet er cirka 550 millioner kroner høyere enn i fjor. Anleggene har en godkjent kostnad på 18,2 milliarder kroner noe som er rekord. Søkerne vil kunne motta 4,1 milliarder kroner i spillemidler. Dette utgjør 22,3 prosent av anleggskostnaden. Spillemiddelandalen er økt med 2,1 prosentpoeng fra 2014 og 3,1 prosentpoeng fra bunnoteringen i 2012. Økningen av spillemiddelandalen skyldes blant annet at det har vært gjennomført en betydelig økning av tilskuddssatsene de senere årene, og at ordningen med ekstra tilskudd til kommuner i pressområder er endret i år i form av en egen tilleggssats for pressområdene. Tilskuddene til de 19 aktuelle kommunene er økt med 15 prosent sammenlignet med de ordinære tilskuddssatsene. Nåværende definisjon av pressområder gjelder for tildelingsårene 2015-2018.

Utviklingen i gjennomsnittlig spillemiddelandel er vist i figur 3.

Utvikling i tilskudsprosent

Figur 3 Utvikling i gjennomsnittlig spillemiddelandel

En forenklet gjennomgang av søknadene fra 2005 ga en gjennomsnittlig spillemiddelandel på 25 prosent. Dersom spillemiddelandelen hadde vært 25 prosent også i år ville tilskuddet til anleggseierne vært cirka 500 millioner kroner høyere.

Nedgangen i spillemiddelandel fra 2005 til 2012 skyldes at tilskuddssatsene stort sett sto stille i disse årene samtidig som kostnadene økte.

2.2 Nye søknader - idrettsanlegg

Det kom 903 nye søknader i 2015, mens de resterende 1 472 er fremmet tidligere.

Tabell 3 viser hovedtallene for de nye søknadene for de fem siste årene:

År	Antall nye søknader	Godkjent kostnad (mill. kroner)	Godkjent søknadssum (mill. kroner)	Gj.snitts kostnad (mill. kroner)	Gj.snittlig søknadssum (mill. kroner)	Søknadssum i prosent av kostnad
2015	903	5 065	1 277	5,6	1,4	25,2
2014	681	3 941	848	5,8	1,2	21,5
2013	757	3 918	873	5,2	1,2	22,3
2012	758	3 625	805	4,8	1,1	22,2
2011	588	3 584	701	6,1	1,2	19,6

Tabell 3 Oppsummering av nye søknader

Det er en meget stor økning i antall nye søknader i år sammenlignet med tidligere år. Søknadssummen er økt med rundt 50 prosent sammenlignet med 2013 og 2014, og den totale anleggskostnaden er i år økt med over 1 milliard kroner, og er nå på over 5 milliarder kroner. Tilskuddet fra spillemidlene vil kunne tilsvare 25,2 prosent av kostnaden for disse anleggene, etter eventuell innvilgelse av søknader.

2.3 Spillemiddelsøknader – nærmiljøanlegg

Tabell 4 viser utvikling i spillemiddelsøknader for nærmiljøanleggene.

År	Antall søknader	Godkjent kostnad (mill. kroner)	Godkjent søknadssum (mill. kroner)	Søknadssum i prosent av kostnad (spillemiddelandel)
2015	905	494	194	39
2014	806	409	171	42
2013	726	354	127	36
2012	693	361	125	35
2011	693	353	127	36

Tabell 4 Spillemiddelsøknader – Nærmiljøanlegg

I tillegg til den ordinære nærmiljøordningen fantes det fram til 2014 en forenklet søknadsordning for mindre nærmiljøanlegg. I perioden 2011 – 2014 ble det gitt 24 millioner kroner i tilskudd over denne ordningen.

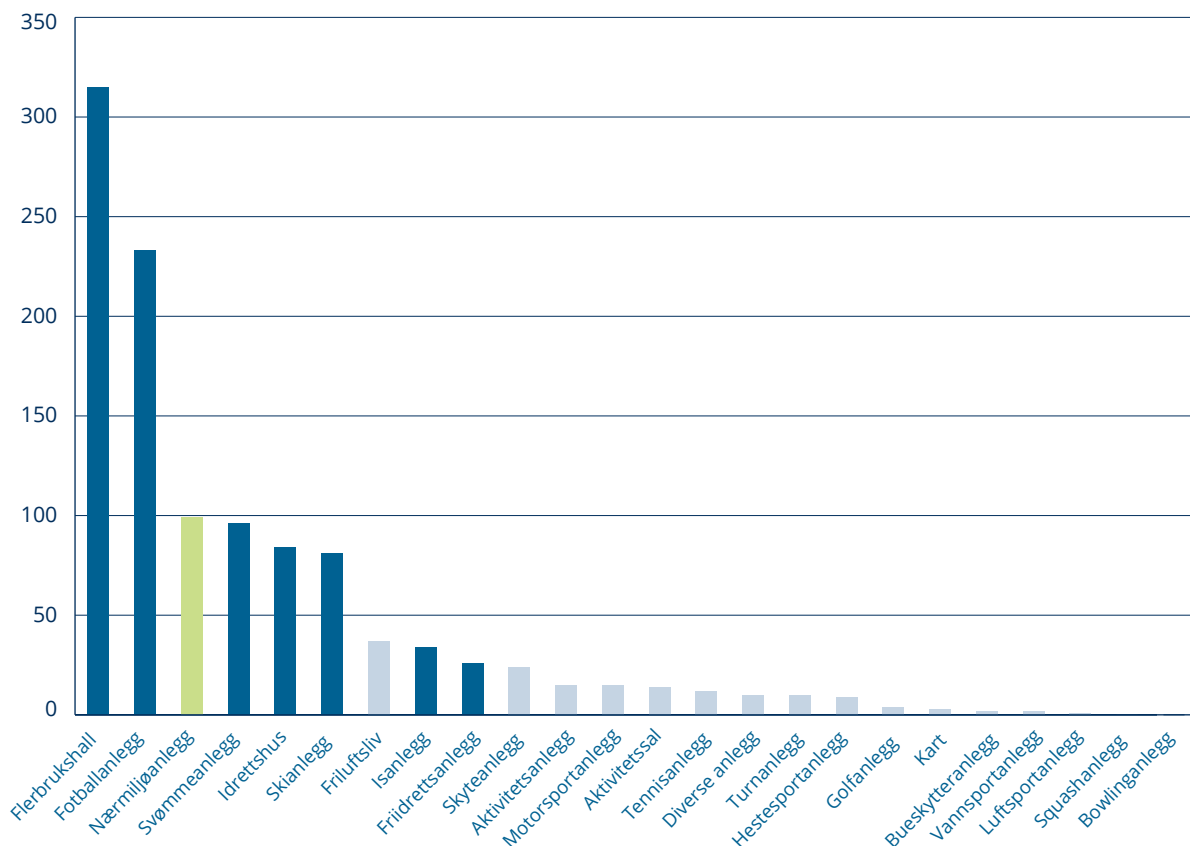
2.4 Utbetaling av spillemidler

Figur 4 viser hvordan årets spillemidler ble fordelt mellom de forskjellige anleggstypene, mens figur 5 viser tilsvarende tall for femårsperioden 2011 – 2015.

Syv av anleggstypene i figur 4 har mørkeblå farge. Dette er de syv idrettsanleggstypene som har de høyeste investeringene. Investeringene i disse syv anleggstypene utgjør 88 prosent av de totale investeringene i idrettsanlegg. De øvrige idrettsanleggstypene presenteres med en lysere blåfarge, mens nærmiljøanleggene har en grønn farge.

Tildeling av spillemidler per anleggskategori i 2015 (millioner kroner)

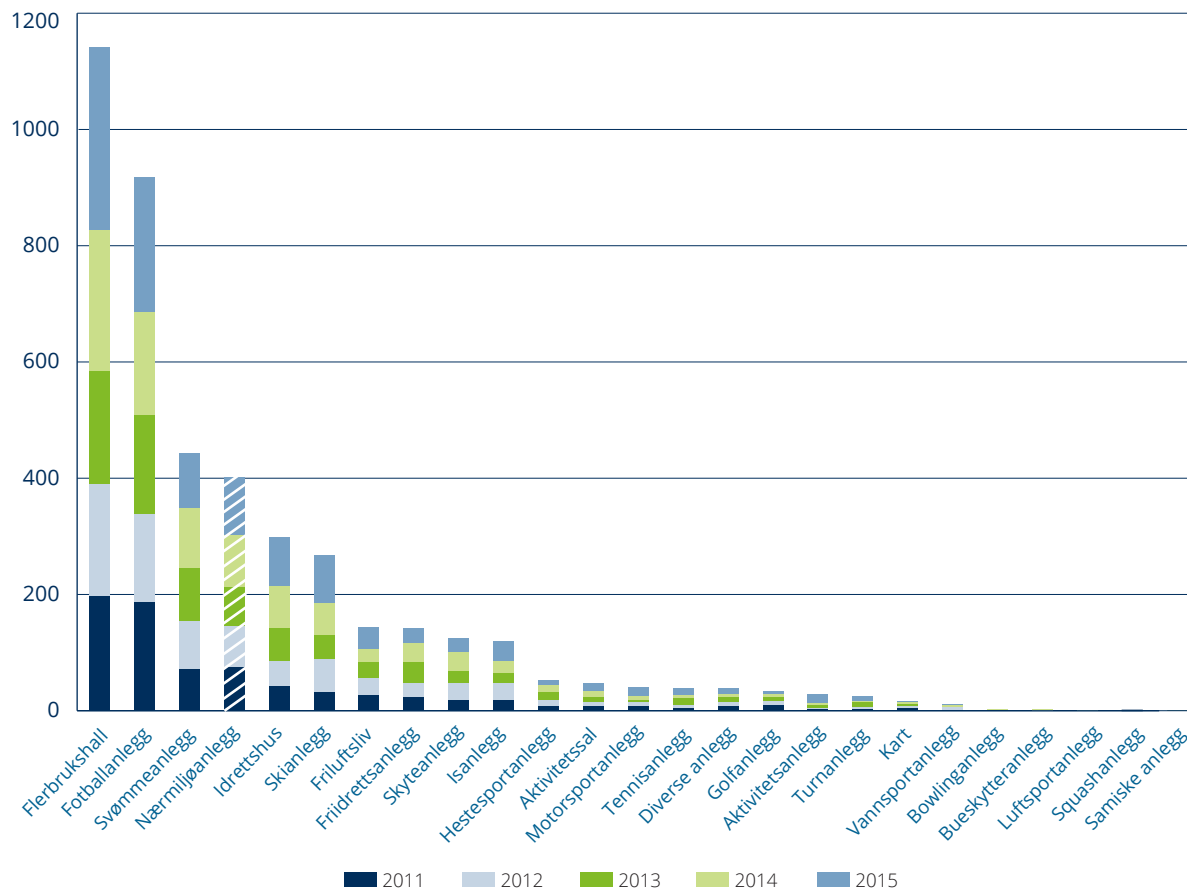

Figur 4 Tildelte spillemidler per anleggskategori i 2015

Det er tildelt 1 126 millioner kroner i 2015. 1 059 millioner kroner kommer fra hovedfordelingen, mens de resterende 67 millionene er inndratte midler fra tidligere tildelinger samt renter på ikke-utbetalte midler.

Flerbrukshallene er tildelt 315 millioner kroner, mens 233 millioner gikk til fotballanlegg. Nærmiljøanlegg vil få et samlet tilskudd på 99 millioner kroner og er den tredje største mottaker av spillemidler. Nærmiljøanlegg er en kategori som omfatter mange forskjellige typer mindre anlegg, som skal være et tilbud for egenorganisert aktivitet i nærmiljøet.

Tildelte spillemidler per anleggskategori 2011 - 2015 (millioner kroner)

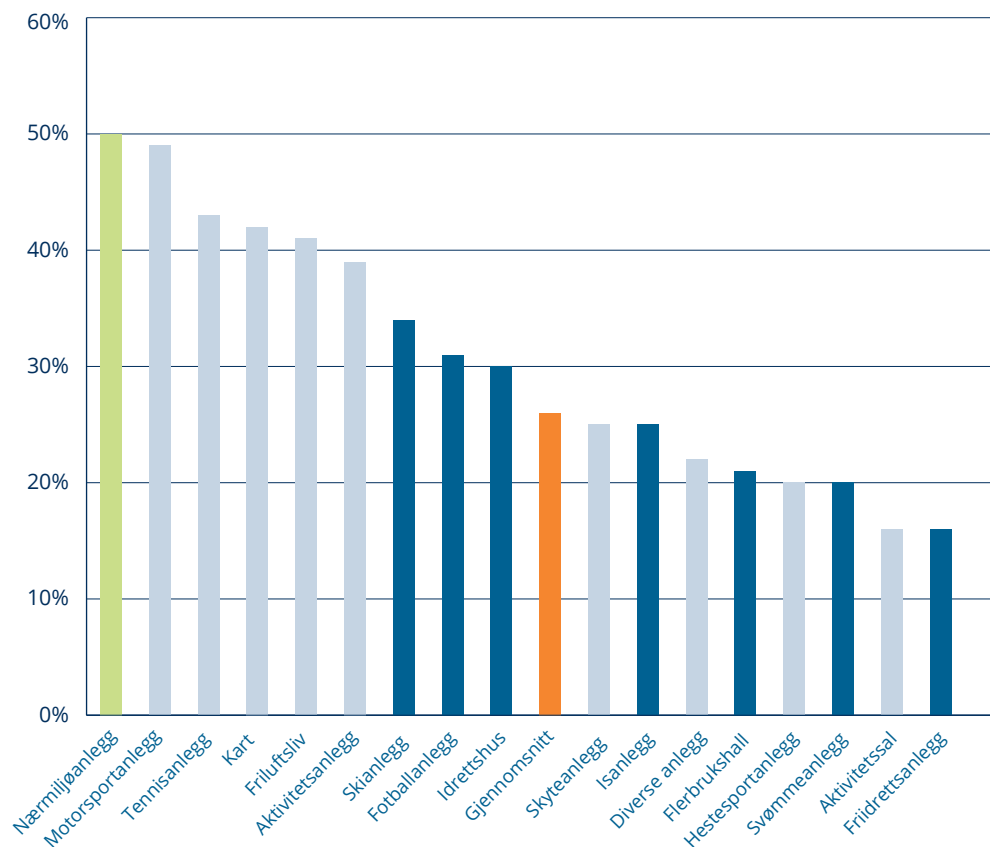
Figur 5 Tildelte spillemidler per anleggskategori i perioden 2011-2015

Figur 5 viser tildelingen til de forskjellige anleggskategoriene siste fem år. Det er de samme anleggstypene som dominerer i femårsperspektivet som i 2015. Flerbrukshaller har vært største mottaker alle årene. Flerbrukshallerne er blitt tildelt 1 141 millioner kroner, mens fotballanleggene har mottatt 917 millioner kroner. Totalt er det fordelt 4 333 millioner kroner, hvorav snaut 400 millioner kroner, eller 9 prosent, er tilført nærmiljøanlegg. Flerbrukshallerne og fotballanleggene er tildelt til sammen 47 prosent av tilskuddene.

2.5 Fylkeskommunenes prioritering

Fylkeskommunene prioriterer og tildeler spillemidler til de enkelte anlegg. Figur 6 viser hvor stor prosentvis andel av de forskjellige anleggstypenes søknadssum som ble innvilget ved årets tildeling. Kun anleggstyper med minimum 20 søknader er inkludert i analysen.

Fylkeskommunenes prioriteringer (Tildelt beløp av søknadssum)

Figur 6 Fylkeskommunenes prioritering av anleggstyper

Fylkespolitikkerne innvilget halve søknadssummen for nærmiljøanleggene, mens gjennomsnittsanlegget fikk innvilget i overkant av 25 prosent av søknadsbeløpet. Dette innebærer at midler tildeles raskere til nærmiljøanlegg enn ordinære anlegg. Lokale variasjoner vil forekomme.

3 Utvikling i etterslep

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall søknader, søknadssum, disponible midler og etterslep for nærmiljøanlegg og ordinære idrettsanlegg samlet.

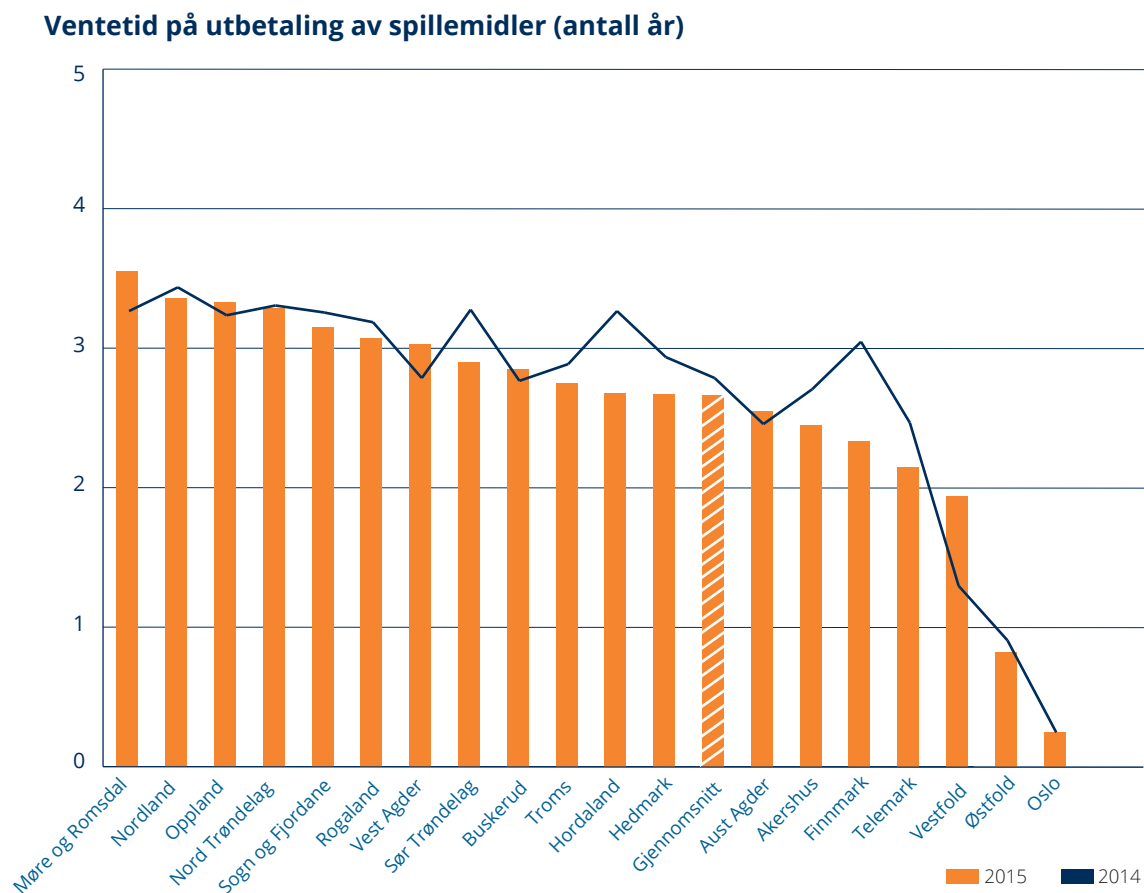
	2011	2012	2013	2014	2015
Antall søknader	2 720	2 815	2 948	3 027	3 280
Søknadssum (mill. kroner)	2 772	2 888	3 032	3 305	3 877
Disponible midler (mill. kroner)	683	698	734	861	1 059
Etterslep (mill. kroner)	2 089	2 190	2 298	2 444	2 818
Ventetid på tildeling (år)	3,1	3,1	3,1	2,8	2,7

Tabell 5 Utvikling i etterslep

Etterslepet økte kraftig i 2015 og har passert 2,8 milliarder kroner. Det har aldri vært høyere. De siste fire årene har etterslepet økt med 729 millioner kroner.

Til tross for økningen i etterslepet ble ventetiden på utbetaling av spillemidler redusert med 0,18 år og er nå i gjennomsnitt 2,7 år. Dette skyldes høyere prosentvis økning i tilgjengelige midler, enn prosentvis økning i søknadssum.

Figur 7 viser ventetiden på utbetaling av spillemidler for de forskjellige fylkene.

Figur 7 Ventetid på utbetaling av spillemidler

Ventetiden på utbetaling av spillemidler er redusert eller er tilnærmet uendret i de fleste fylker. Størst har reduksjonen vært i Finnmark med 0,8 år, og Hordaland med 0,6 år. Ventetiden har økt med 0,6 år i Vestfold og 0,4 år i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal har den lengste ventetiden med 3,6 år.

På grunn av kommunale og fylkeskommunale prioriteringer kan ventetiden være vesentlig lenger eller kortere for enkelte anlegg.

16 av fylkene har en ventetid på mellom 2,0 og 3,6 år. Oslo har i praksis ikke noe etterslep. Alle søknader fremmet i Oslo i 2014 fikk tildelt spillemidler samme år. I tillegg til Oslo har Østfold betydelig kortere ventetid på utbetaling av spillemidler enn øvrige fylker. Den korte ventetiden i disse to fylkene skyldes i hovedsak at disse fylkene har fremmet få nye spillemiddelsøknader de siste årene, og har dermed søkt om relativt lite spillemidler. Kapittel 10.2 inneholder en beskrivelse av kriterier for fylkesvis fordeling av spillemidler.

Vestfold har tradisjonelt hatt kort ventetid på utbetaling av spillemidler, men ventetiden her er i ferd med å øke og nærmer seg nå landsgjennomsnittet. Dette skyldes at Vestfold har fremmet relativt mange nye søknader de to siste årene.

4 Hva bygges?

Tabellen nedenfor viser årets søknader splittet på forskjellige anleggskategorier:

Anleggstype	Antall totalt	Prosent av antall søknader	Prosent av antall idrettsanlegg	Antall nye søknader	Prosent av antall søknader	Prosent av antall idrettsanlegg
Nærmiljøanlegg	905	28	-	617	41	-
Fotball	478	15	20	162	11	18
Idrettshus ¹	376	11	16	148	10	16
Ski	364	11	15	156	10	17
Idrettshall	269	8	11	78	5	9
Skyteanlegg	161	5	7	46	3	5
Friluftsliv	152	5	6	78	5	9
Friidrett	88	3	4	34	2	4
Svømmeanlegg	87	3	4	25	2	3
Kart	68	2	3	34	2	4
Aktivitetsal	60	2	3	27	2	3
Diverse anlegg	51	2	2	31	2	3
Motorsport	42	1	2	13	1	1
Hestesport	40	1	2	10	1	1
Aktivitetsanlegg	38	1	2	22	1	2
Tennisanlegg	26	1	1	11	1	1
Isanlegg	20	1	1	9	1	1
Golfanlegg	18	1	1	4	0	0
Vannsport	15	0	1	7	0	1
Turn	10	0	0	3	0	0
Squashanlegg	6	0	0	3	0	0
Luftsportanlegg	4	0	0	1	0	0
Bowling	1	0	0	0	0	0
Bueskytteranlegg	1	0	0	1	0	0

Tabell 6 Spillemiddelsøknader fordelt på anleggstyper

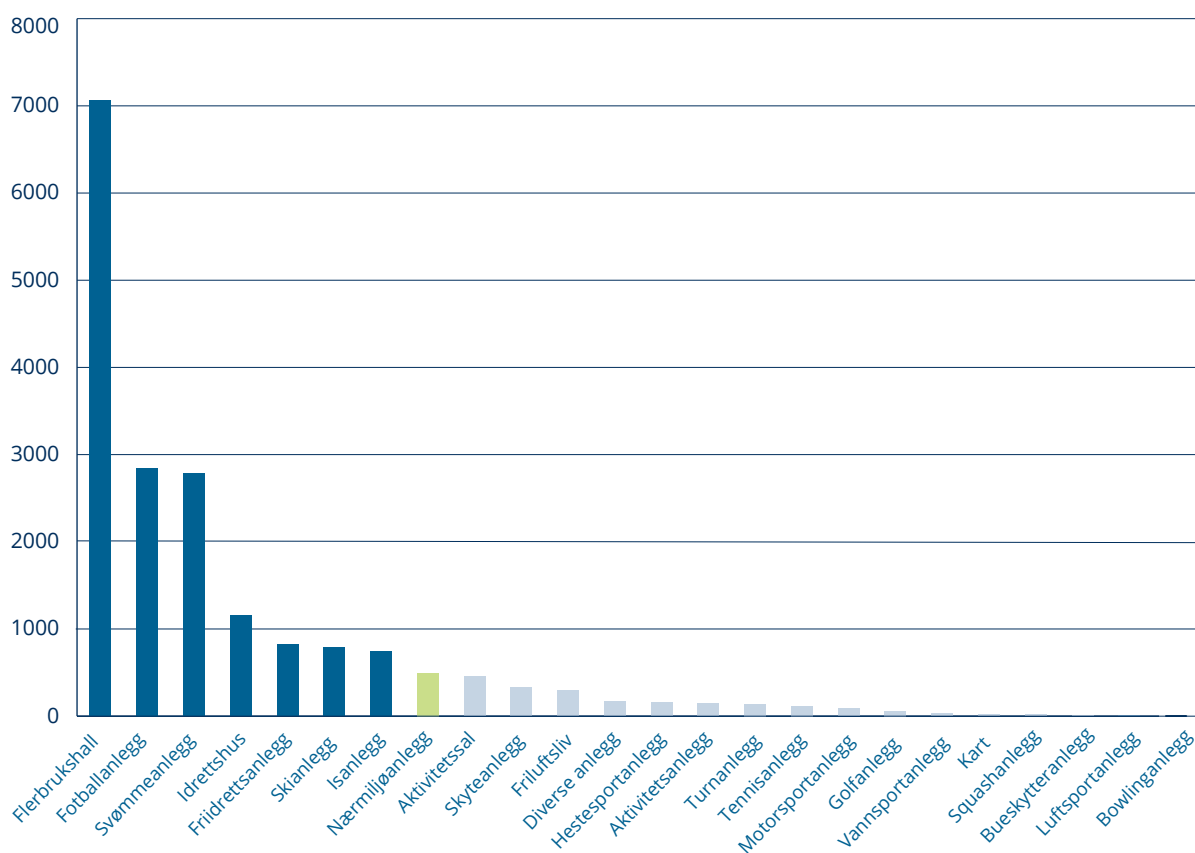
1. Idrettshus er et samlebegrep for klubbhus, garderobeanlegg, lager, servicebygg osv.

Det fremmes flest søknader om støtte til nærmiljøanlegg. Hele 905 søknader ble godkjent i år. Dette utgjør 28 prosent av søknadsmengden, men dette er relativt små og enkle anlegg som kun står for 3 prosent av investeringene og 5 prosent av den totale søknadssummen.

Blant idrettsanleggene er det seks anleggstyper - fotballanlegg, idrettshus, skianlegg, flerbrukshaller, skyteanlegg og friluftslivs-anlegg - som har over 100 søknader. Disse seks står for 76 prosent av idrettsanleggenes søknadsvolum. Fotballanleggene utgjør den største gruppen med 478 søknader.

Ser en kun på årets nye søknader, er nærmiljøanleggene enda mer dominerende med totalt 617 søknader. Dette utgjør 41 prosent av det totale antall søknader. Blant idrettsanleggene er det de samme seks anleggstypene som dominerer. Disse står for 74 prosent av søknadsvolumet.

Investeringer per anleggskategori (Totalt 18 737 millioner kroner)

Figur 8 Investering per anleggskategori - idrettsanlegg

Figur 8 viser investeringer per anleggstype. Som det fremkommer av figuren er de største investeringene knyttet til flerbrukshaller, fotballanlegg og svømmeanlegg. Det investeres 7,0 milliarder kroner i flerbrukshaller og 2,8 milliarder kroner i både fotball- og svømmeanlegg. For svømmeanleggenes del er dette en reduksjon på 600 millioner kroner fra 2014. Investeringene i fotballanlegg er i år større enn investeringene i svømmeanleggene. Dette er en endring fra tidligere år.

Investeringene i disse tre anleggskategoriene utgjør til sammen 12,7 milliarder kroner, noe som tilsvarer 68 prosent av de totale investeringene. Det investeres fra 750 millioner kroner til 1,2 milliarder kroner i idrettshus, friidrettsanlegg, skianlegg og anlegg for isidrettene, mens investeringene i de andre anleggskategoriene er under 500 millioner kroner. Nærmiljøanleggene er størst i denne gruppen med investeringer på 494 millioner kroner.

5 Idrettsanlegg - hvem bygger?

5.1 Hvem bygger idrettsanlegg?

Tabell 7 viser de forskjellige søkergruppens andel av anleggsbyggingen.

Finansiering	Antall	Millioner kroner	Prosent av investering
Det offentlige	960	12 445	68
Idrettslag	1 141	4 771	26
Andre søkere ²	274	1 028	6
Totalt	2 375	18 243	100

Tabell 7 Brutto investering per søkergruppe

Det offentlige, i all hovedsak kommunene, er største investor, mens idrettslagene bygger flest anlegg. Kommunene bygger jevnt over de største og dyreste anleggene, mens idrettslagene bygger mange mindre anlegg. Gjennomsnittskostnaden for de kommunale anleggene er 13,0 millioner kroner, mens idrettslagenes anlegg koster 4,2 millioner kroner.

«Andre søkere» kan være stiftelser, aksjeselskap eller frivillige organisasjoner som ikke er en del av NIF-systemet. Søknader fremmet av aksjeselskaper heleid av idrettslag eller det offentlige er inkludert i disse kategoriene, mens samarbeidsselskaper mellom disse er plassert blant andre søkere.

I tabell 8 er bidraget fra spillemidler skilt ut:

Finansiering	Antall	Millioner kroner	Prosent av investering
Det offentlige	960	9 953	55
Idrettslag	1 141	3 440	19
Andre søkere	274	784	4
Spillemidler		4 067	22
Totalt	2 375	18 243	100

Tabell 8 Netto investering fordelt på aktørene

I gruppen andre søkere, som står for 4 prosent av kostnadene, finnes det som tidligere nevnt søknader både fra det offentlige, fra idretten og fra andre organisasjoner. I og med at det i denne gruppen inngår søknader finansiert av idrettslag og kommuner kan en, litt forenklet, si at anleggsinvesteringene er fordelt 60 % – 20 % – 20 % mellom kommunene, idretten og staten (spillemidlene). Dette er samme fordeling som i fjor.

2. Andre søkere er aksjeselskap, stiftelser, friluftslivsorganisasjoner, skytterlag utenfor NIF osv.

Tabell 9 viser investeringsfordelingen for årets 903 nye søknader:

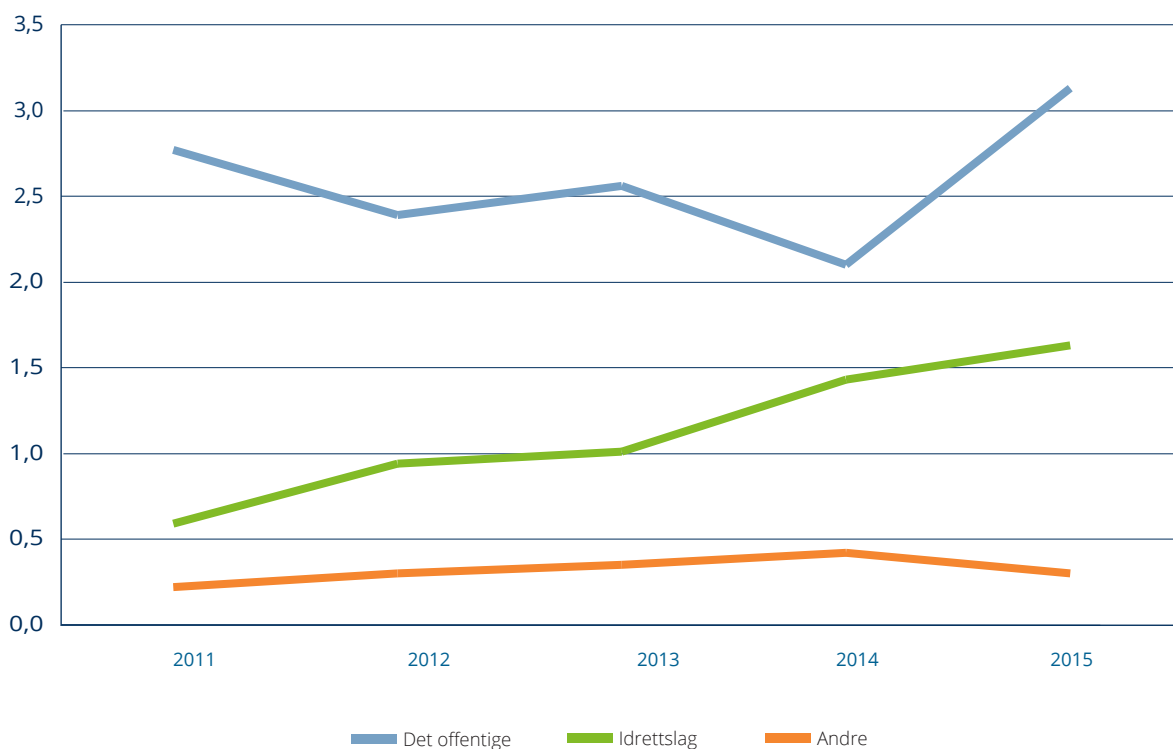
Finansiering	Antall	Millioner kroner	Prosent av investering
Det offentlige	355	2 413	48
Idrettslag	455	1 153	23
Andre søkere	93	221	4
Spillemidler		1 277	25
Totalt	903	5 065	100

Tabell 9 Netto investering i nye søknader

Det offentlige står for en noe mindre andel av investeringene i nye søknader enn i den totale søknadsmassen, mens idrettslagenes andel og spillemiddeltilskuddet er større.

Figur 9 viser utviklingen fra 2011 for de tre søkergruppene.

Nye spillemiddelsøknader - investering (milliarder kroner)

Figur 9 Investeringer i nye spillemiddelsøknader

Figuren viser at det offentlige øker investeringene etter flere år med nedgang.

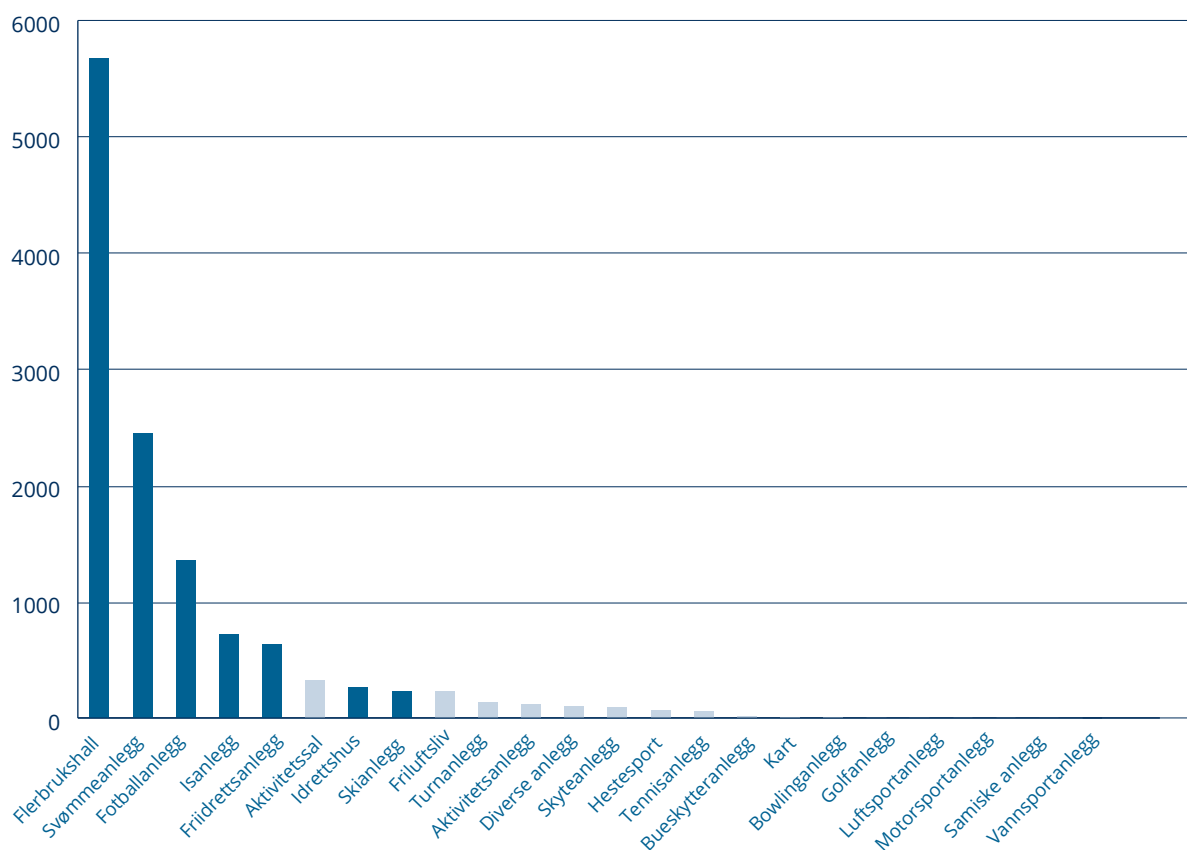
Idrettslagenes investeringsvilje fortsetter å øke, og idrettslagene har fremmet nye søknader for nye anleggstiltak verdt 1,6 milliarder kroner i år. De siste fem årene har idrettslagene planlagt anlegg for til sammen 5,6 milliarder kroner. Dersom en antar at lagene i gjennomsnitt mottar 25 prosent i spillemidler og får refundert merverdiavgiften utgjør lagenes netto investeringer rundt 3,1 milliarder kroner eller 1 400 kroner pr. medlemskap.

Investeringene til gruppen «andre søkere» har ligget relativt stabilt rundt 300 millioner kroner i året.

5.2 Det offentliges investeringer i anleggsbygging

Figurene 10 og 11 viser hvor mye det offentlige investerer i forskjellige idrettsanlegg og hvor stor andel dette utgjør for de forskjellige anleggstypene. Tallene er basert på alle søknader som lå til behandling ved årets søknadsrunde og viser en investeringsmengde som spenner over flere år.

Det offentliges investeringer - Totalt 12 445 millioner kroner

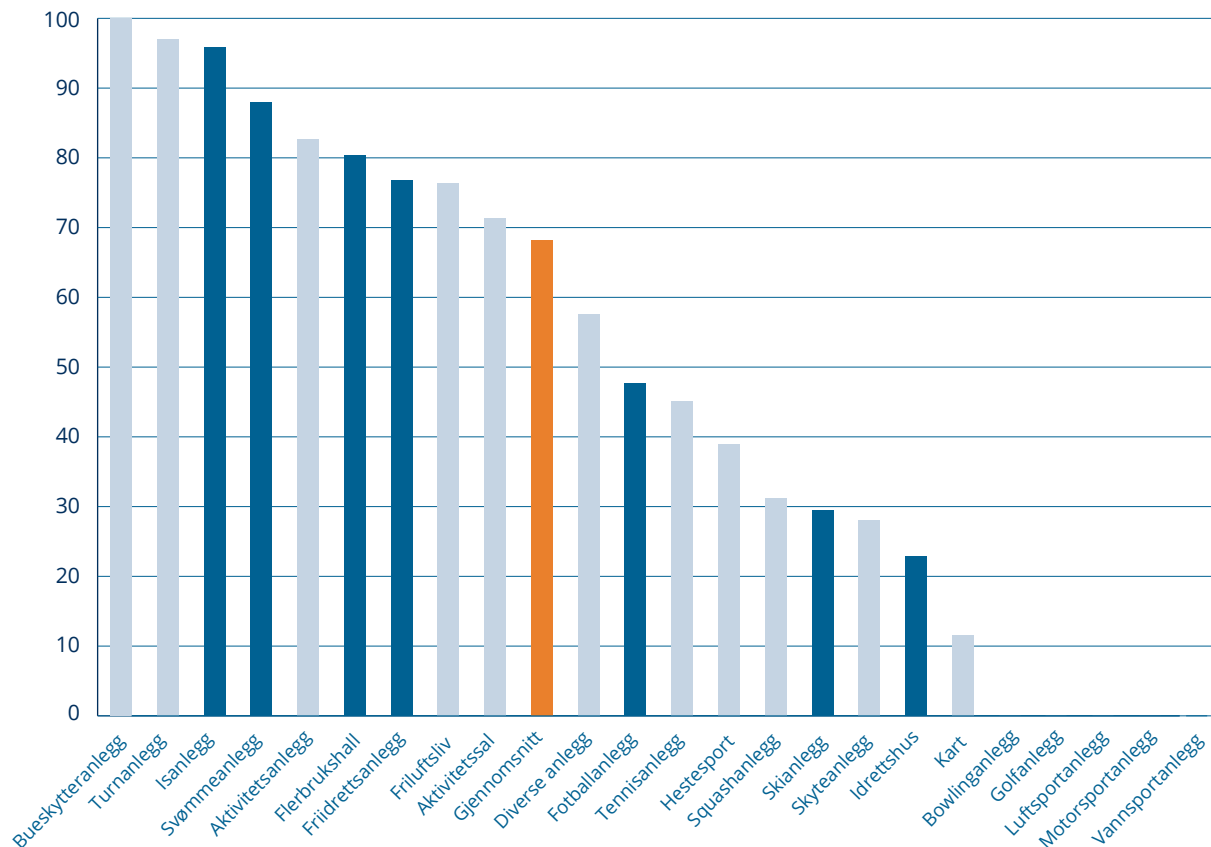

Figur 10 Det offentliges investeringer i idrettsanlegg

Det offentlige investerer 5,7 milliarder kroner i flerbrukshaller. Dette er nesten halvparten av hva det offentlige investerer i idrettsanlegg totalt. Det offentlige investerer henholdsvis 2,4 og 1,4 milliarder kroner i svømme- og fotballanlegg. Investeringene i disse tre anleggskategoriene utgjør 76 prosent av det offentliges samlede investeringer.

Det offentlige investerer henholdsvis 0,7 og 0,6 milliarder kroner i is- og friidrettsanlegg, mens investeringene utgjør fra 0,3 milliarder kroner og nedover for resterende anleggstyper. Det offentlige investerer i 18 forskjellige anleggstyper.

Det offentliges andel av investeringene i forskjellige idrettsanleggstyper (prosent av totale investeringer)

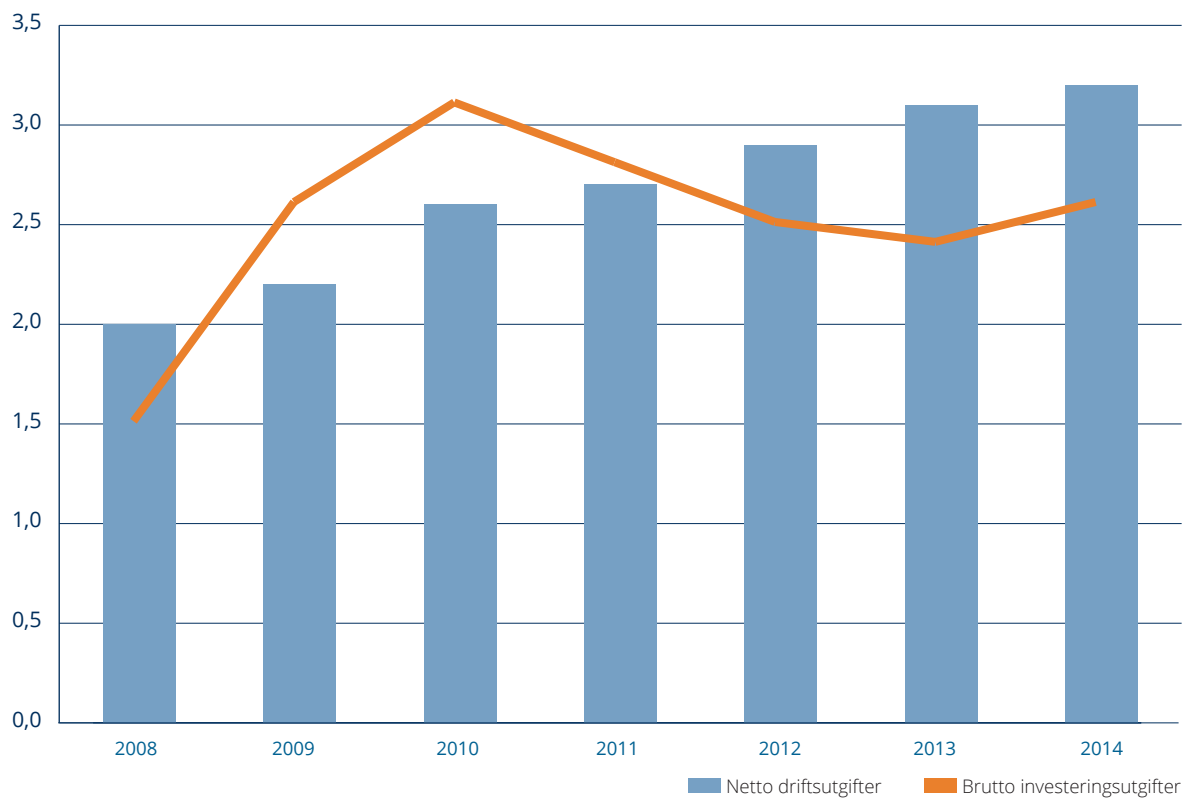
Figur 11 Det offentliges andel av investeringene i forskjellige anleggstyper

Andelen av offentlige investeringer i de forskjellige anleggstypene varierer veldig. Det offentlige står for over 90 prosent av investeringene i anlegg for bueskyttere (én søknad), i turnanlegg (ti søknader) og i isanlegg (20 søknader). Det offentlige står for mellom 75 og 90 prosent av investeringene i ytterligere fem anleggstyper. Dette gjelder svømmeanlegg (87 søknader), forskjellige aktivitetsanlegg (38 søknader), flerbrukshaller (269 søknader), friidrettsanlegg (88 søknader) og friluftslivsanlegg (152 søknader).

Det offentlige planlegger ikke bygging av motorsportanlegg, golfanlegg, vannsportanlegg, luftsportanlegg eller bowlinganlegg. Det offentlige investerer også lite i nye kart.

Figur 12 viser kommunes historiske investeringer og driftsutgifter knyttet til idrettsanlegg. Alle data er hentet fra KOSTRA-databasen hvor kommunene selv rapporterer utgifter og investeringer.

Kommunenes utgifter til idrett (milliarder kroner)

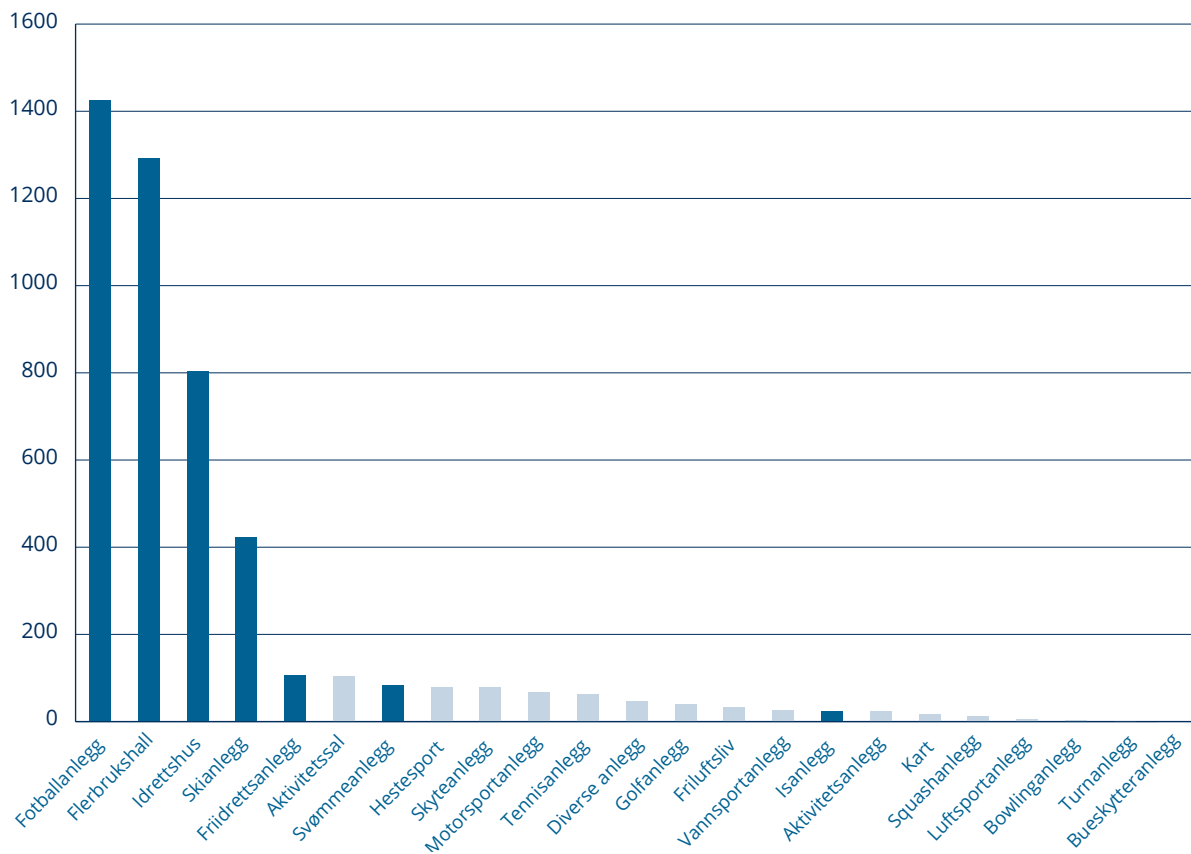
Figur 12 Kommunenes investeringer og driftskostnader knyttet til idrettsanlegg

Figuren viser at investeringene økte fram til 2010, og at de så falt i noen år før de viste en svak økning i 2014. Driftsutgiftene øker år for år, og har kommet opp i 3,2 milliarder kroner.

5.3 Idrettens investeringer

Figur 13 viser idrettslagenes investeringer fordelt på de forskjellige anleggstypene.

Idrettslagenes investeringer (millioner kroner)

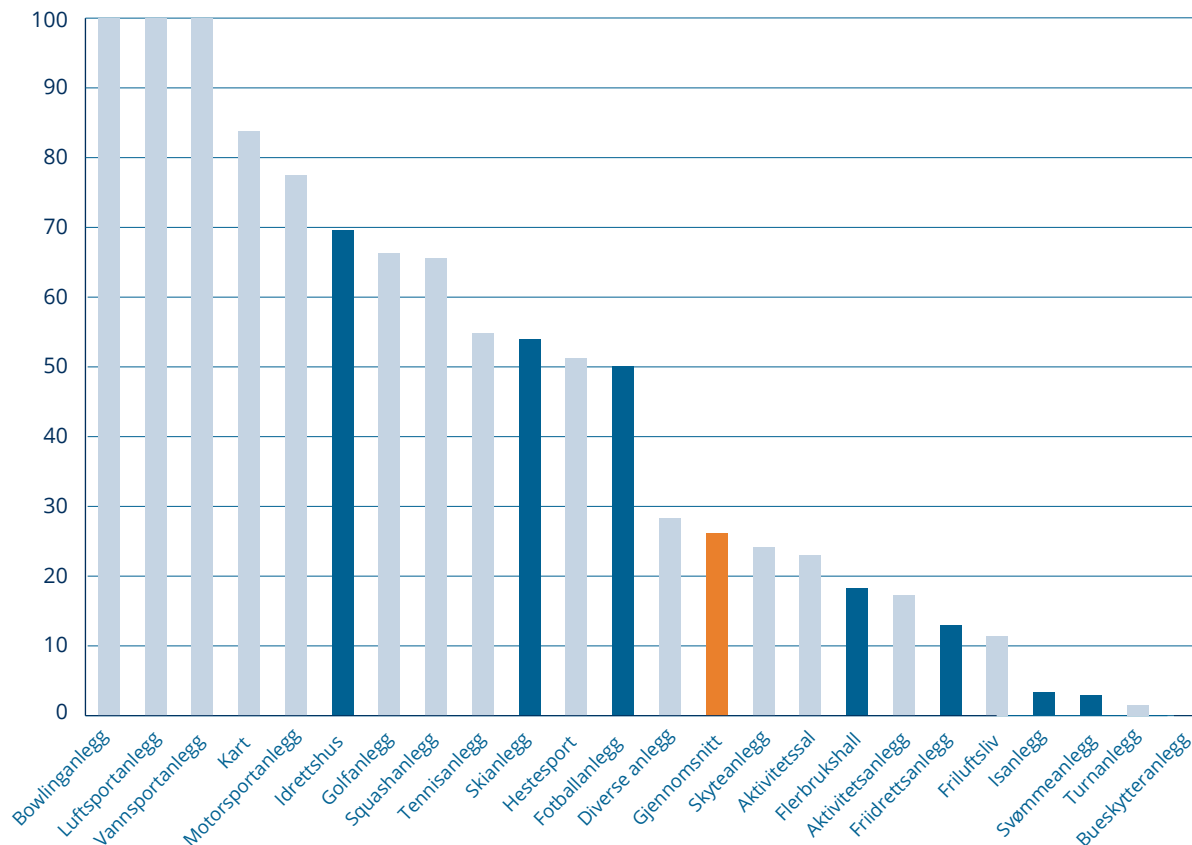

Figur 13 Idrettens investeringer i bygging av idrettsanlegg

Det er fire anleggstyper som dominerer idrettslagenes investering. Fotballklubbene investerer 1,4 milliard kroner i fotballanlegg. Dette utgjør 30 prosent av idrettens brutto investering på 4,8 milliarder kroner. 27 prosent av idrettslagenes investeringer (1,3 milliarder kroner) går til flerbrukshaller, mens henholdsvis 17 og 9 prosent investeres i idrettshus (0,8 milliarder kroner) og skianlegg (0,4 milliarder kroner). I de øvrige anleggstypene investerer idrettslagene fra drøye 100 millioner kroner og nedover. Idrettslagene investerer i 22 forskjellige anleggstyper. Dette er 4 anleggstyper mer enn det det offentlige investerer i.

Figur 14 viser idrettslagenes andel av investeringene i de forskjellige anleggskategoriene.

Idrettslagenes andel av investeringene i forskjellige idrettsanleggstyper (prosent av totale investeringer)

Figur 14 Idrettens andel av investeringene

Idretten står for over 50 prosent av investeringene i 12 av 23 anleggskategorier. Det er kun idrettslag som investerer i bowlinganlegg (ett anlegg), luftsportanlegg (fire anlegg) og i vannsportanlegg (15 anlegg). Idretten står for over 75 prosent av investeringene i kart (68 anlegg) og motorsportanlegg (42 anlegg).

Idretten investerer også relativt sett mye i de store anleggstypene idrettshus (376 søknader), skianlegg (364 søknader) og fotballbaner (478 søknader).

Idretten står for under 5 prosent av investeringene i anlegg for bueskyttere (ett anlegg), turnere (ti anlegg), svømmere (87 anlegg) og for isidrettene (20 anlegg). For de tre siste anleggstypene henger dette trolig sammen med at dette er anlegg med høy byggekostnad og store driftskostnader.

6 Idrettsanlegg - hvor bygges det?

Tabell 10 viser antall nye spillemiddelsøknader fremmet i perioden 2013 - 2015, anleggskostnaden knyttet til disse, kostnad per innbygger og godkjent søknadsbeløp for de forskjellige fylkene.

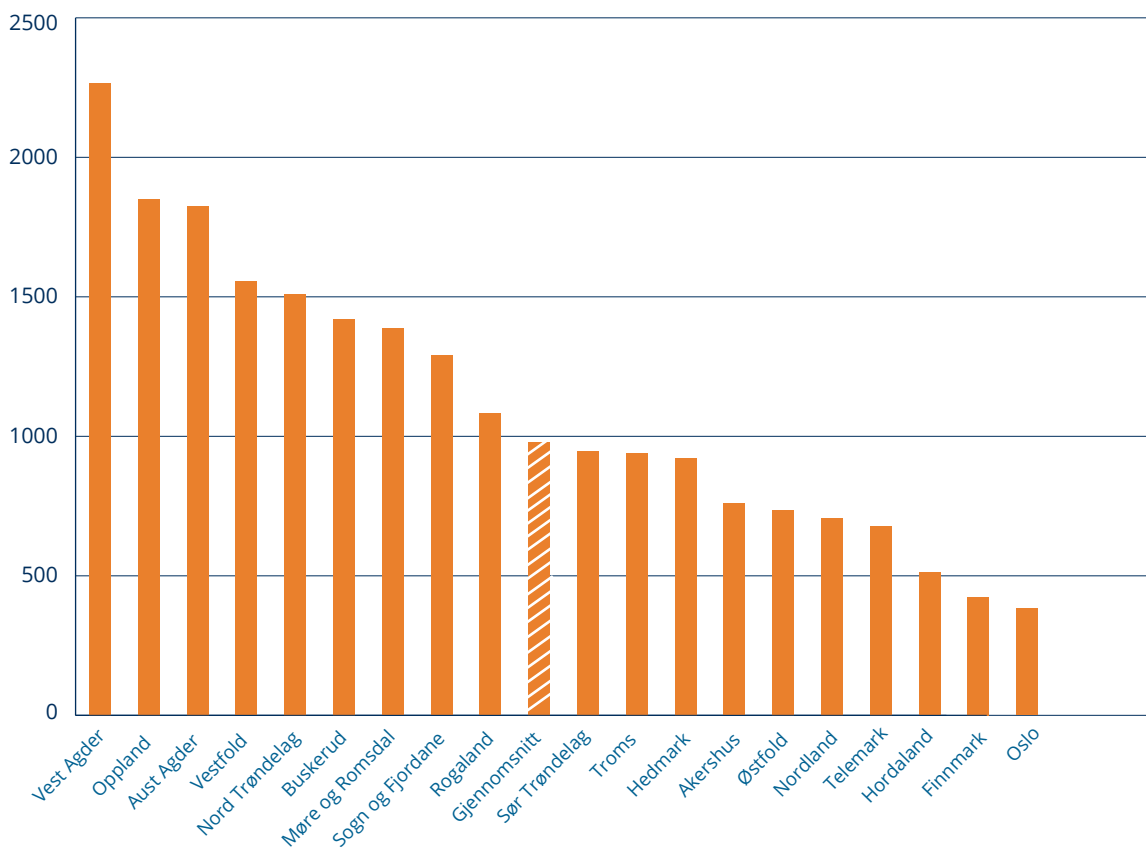
	Antall søknader	Kostnad (mill. kroner)	Kostnad pr. innbygger (kroner)	Godkjent søknadsbeløp (mill. kroner)
Østfold	102	501	1 756	108
Akershus	201	1 263	2 192	272
Oslo	68	738	1 160	97
Hedmark	98	401	2 059	80
Oppland	144	764	4 061	179
Buskerud	124	804	2 950	205
Vestfold	133	729	3 023	194
Telemark	90	272	1 587	82
Aust-Agder	96	337	2 950	94
Vest-Agder	105	813	4 531	169
Rogaland	171	1 237	2 686	265
Hordaland	156	893	1 774	197
Sogn og Fjordane	131	314	2 888	96
Møre og Romsdal	153	913	3 483	185
Sør-Trøndelag	163	1 100	3 599	252
Nord-Trøndelag	149	547	4 047	145
Nordland	115	598	2 484	179
Troms	85	483	2 987	136
Finnmark	57	218	2 907	64
Totalt	2 341	12 924	2 528	2 998

Tabell 10 Antall nye søknader, kostnader og søknadssum per fylke for perioden 2013 - 2015

Figur 15 viser planlagte investeringer per innbygger for nye søknader fremmet i 2015.

Nye søknader Investering pr innbygger (kroner)

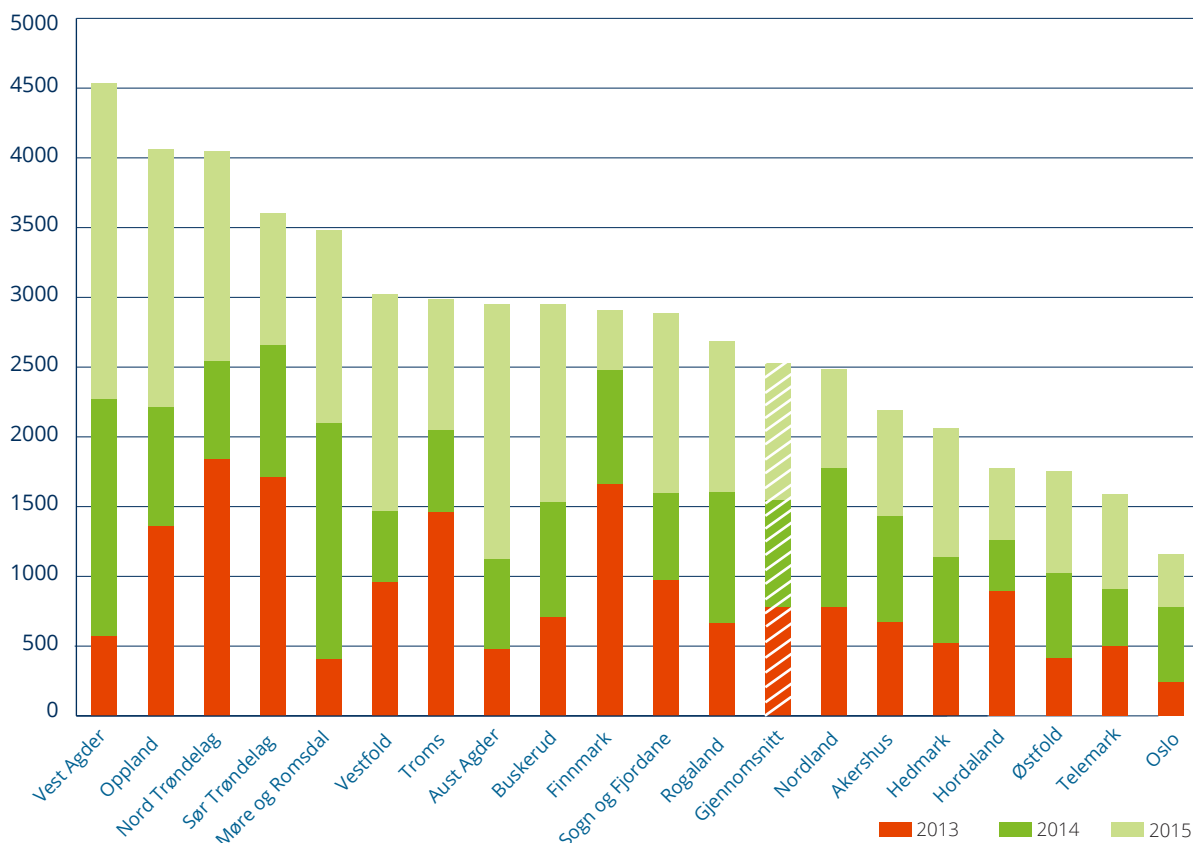

Figur 15 Investering per innbygger - nye søknader

Figuren viser at det er stor forskjell i planlagte investeringer fra Vest-Agder hvor det planlegges investeringer for 2 300 kroner og til Finnmark og Oslo hvor planlagte investeringer utgjør cirka 400 kroner per innbygger.

Antall nye søknader med tilhørende investeringskostnader vil variere fra år til år. Figur 16 viser investering per innbygger for nye søknader fremmet i perioden 2013 - 2015. Ved å se på en treårs periode vil tilfeldige årlige variasjoner utjevnes og en får et bedre bilde på investeringsviljen i de forskjellige fylkene.

Nye søknader 2013 - 2015 Investering per innbygger (kroner)

Figur 16 Nye søknader - planlagte investeringer 2013 - 2015

Figuren viser at det er store fylkesvise forskjeller i satsingen på å bygge nye idrettsanlegg. Fem fylker ligger vesentlig høyere enn gjennomsnittet på drøye 2 500 kroner. Dette er Vest-Agder, Oppland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal. Fylkene Oslo, Telemark, Østfold og Hordaland ligger vesentlig lavere enn landsgjennomsnittet. Oslo planlegger å investere under halvparten av landsgjennomsnittet.

Tilgangen til anlegg er dårligst i områdene rundt Oslofjorden og i fylker med store byer som Bergen og Trondheim, ref. kapittel 8.2 om anleggstilbudet i de største kommunene. Det er verdt å merke seg at blant fylkene med lav anleggstetthet synes det også å være en dårligere investeringsvilje enn ellers i landet. Unntak er Sør-Trøndelag og Vestfold.

Oslo har færrest anlegg per innbygger og den laveste investeringsaktiviteten.

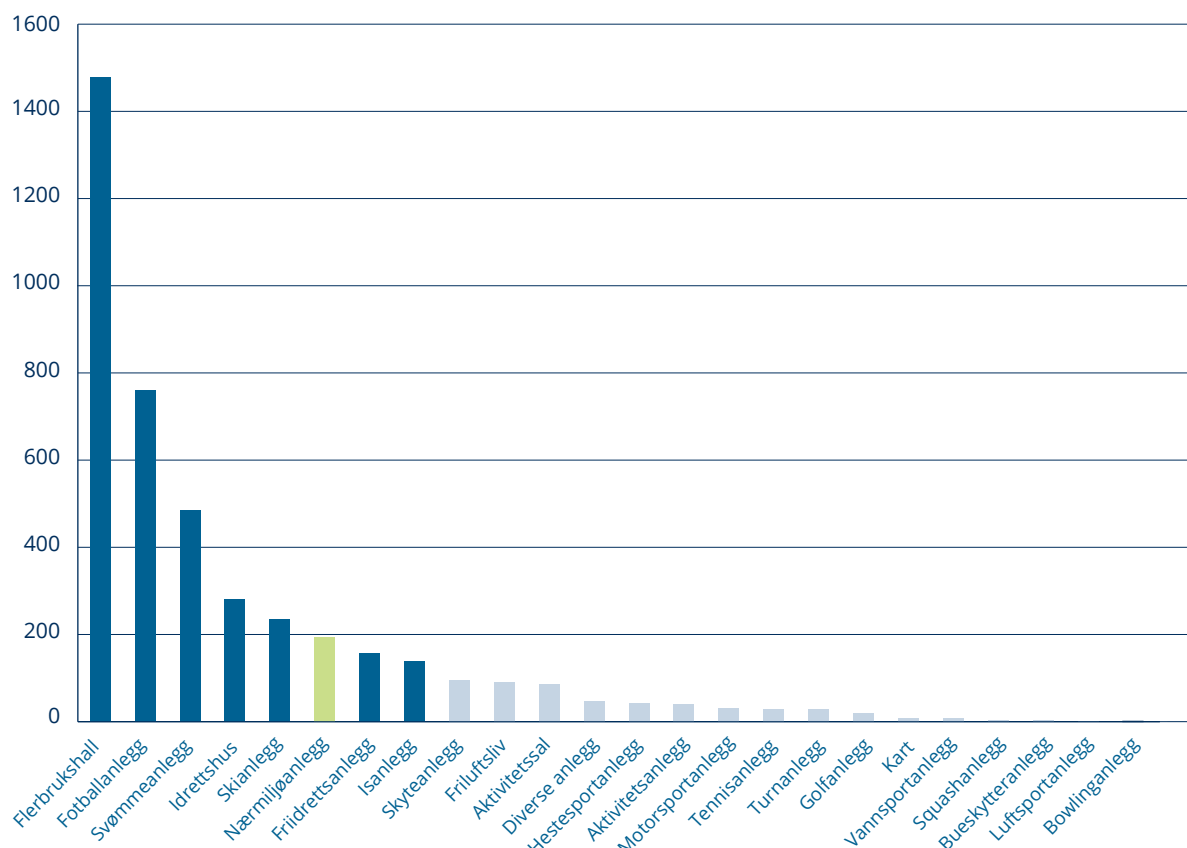
7 Fordeling av spillemidler til forskjellige anleggstyper

Kulturdepartementet fastsetter årlig tilskuddssatser for de forskjellige anleggskategoriene. Den generelle satsen for idrettsanlegg er en tredel av godkjent kostnad begrenset oppad til 1 million kroner i tilskudd. For mange anleggstyper er det fastsatt vesentlig høyere tilskuddssatser. Se kapittel 10.1 for utviklingen i noen utvalgte satser.

For enkelte friluftslivsanlegg kan det søkes om et tilskudd på inntil 50 prosent av godkjent kostnad, begrenset oppad til 1 million kroner, mens for nærmiljøanlegg kan tilskuddene utgjøre inntil 50 prosent av anleggskostnaden, begrenset oppad til 300 000 kroner

Figur 17 viser søknadsbeløp per anleggskategori.

Søknadsbeløp per anleggskategori (Totalt 4 261 millioner kroner)

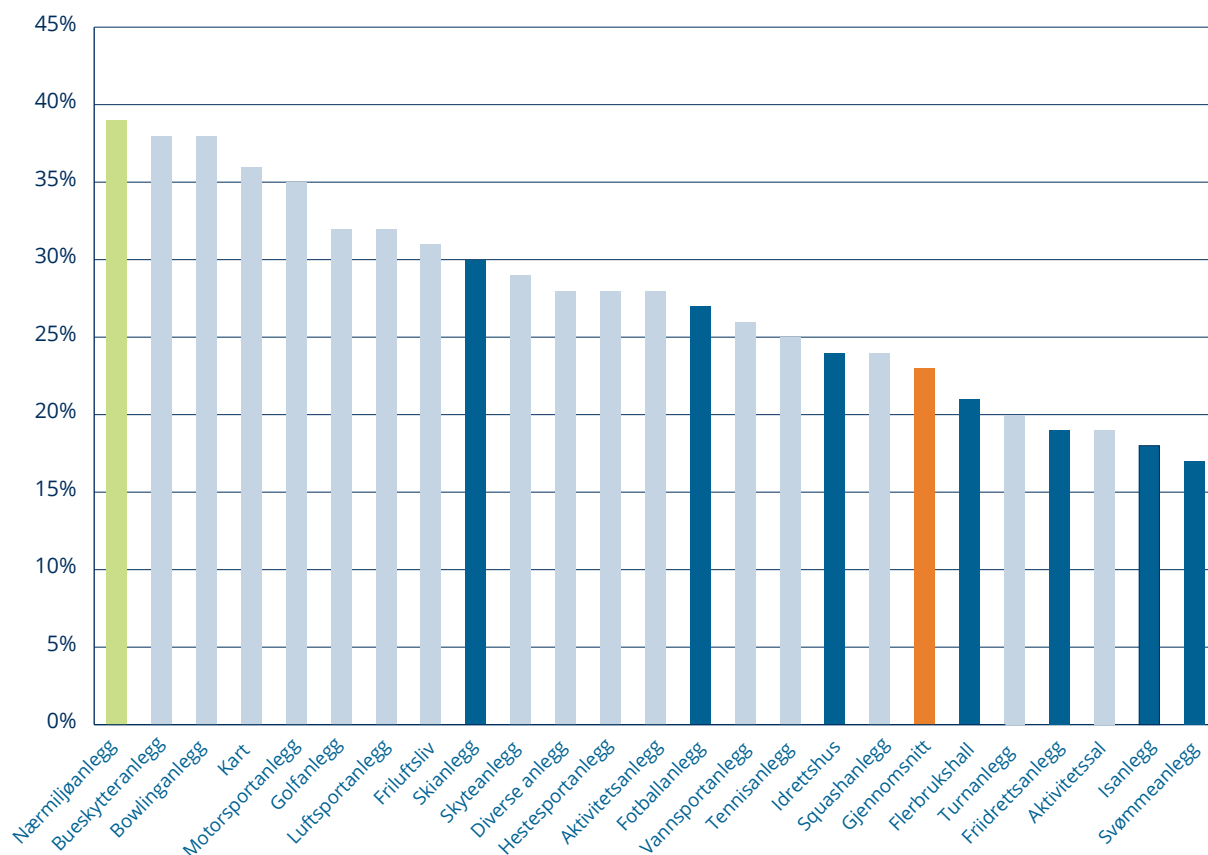
Figur 17 Søknadsbeløp per anleggskategori – inkludert tidligere tildelte midler

Av den totale søknadssummen på 4 261 millioner kroner gjelder 4 067 millioner kroner idrettsanlegg, mens 194 millioner kroner gjelder nærmiljøanlegg.

En drøy tredel av spillemidlene vil bli benyttet som tilskudd ved bygging av flerbrukshaller. Store beløp vil også gå til fotball- og svømmeanlegg. Disse tre anleggskategoriene vil ventelig motta 64 prosent av spillemidlene de nærmeste årene.

Figur 18 viser hvor stor andel (prosent) av kostnadene spillemiddeltilskuddet utgjør.

Spillemiddelandel

Figur 18 Spillemiddeltilskuddets andel av anleggskostnad

Spillemidler dekker i gjennomsnitt 39 prosent av kostnadene ved bygging av nærmiljøanlegg, og 22 prosent ved bygging av idrettsanlegg.

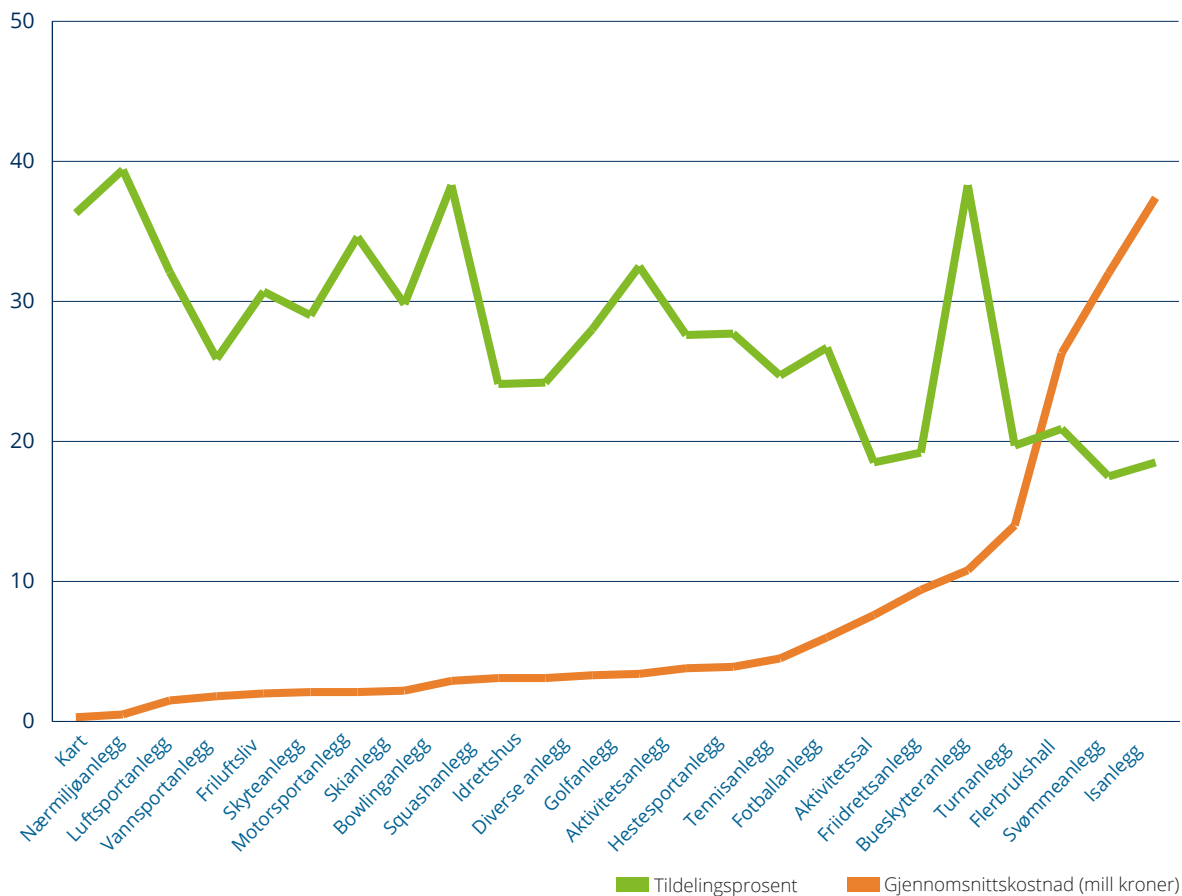
Det er store forskjeller i statens bidrag til de forskjellige anleggstypene. Nærmiljøanlegg, bueskytteranlegg (ett anlegg) og bowlinganlegg (et anlegg) mottar et tilskudd på i underkant av 40 prosent av byggekostnaden, mens is- og svømmeanlegg støttes med henholdsvis 18 og 17 prosent.

Variasjonen i tildelingsprosent skyldes en kombinasjon av at anleggskostnaden varierer for de forskjellige anleggstypene, og at det er fastsatt forskjellige tilskuddssatser for de forskjellige anleggene.

Det er også store forskjeller mellom «de syv store» idrettsanleggstypene. Skianlegg mottar et tilskudd på rundt 30 prosent av kostnaden. Fotballanlegg mottar 27 prosent, idrettshus får et tilskudd på 24 prosent, flerbrukshaller 21 prosent, mens friidretts- svømme- og isanlegg mottar minst med henholdsvis 19, 18 og 17 prosent.

Figur 19 illustrerer sammenhengen mellom gjennomsnittskostnad og tilskudsprosent for de forskjellige anleggstypene.

Sammenheng mellom tilskudsprosent og gjennomsnittskostnad

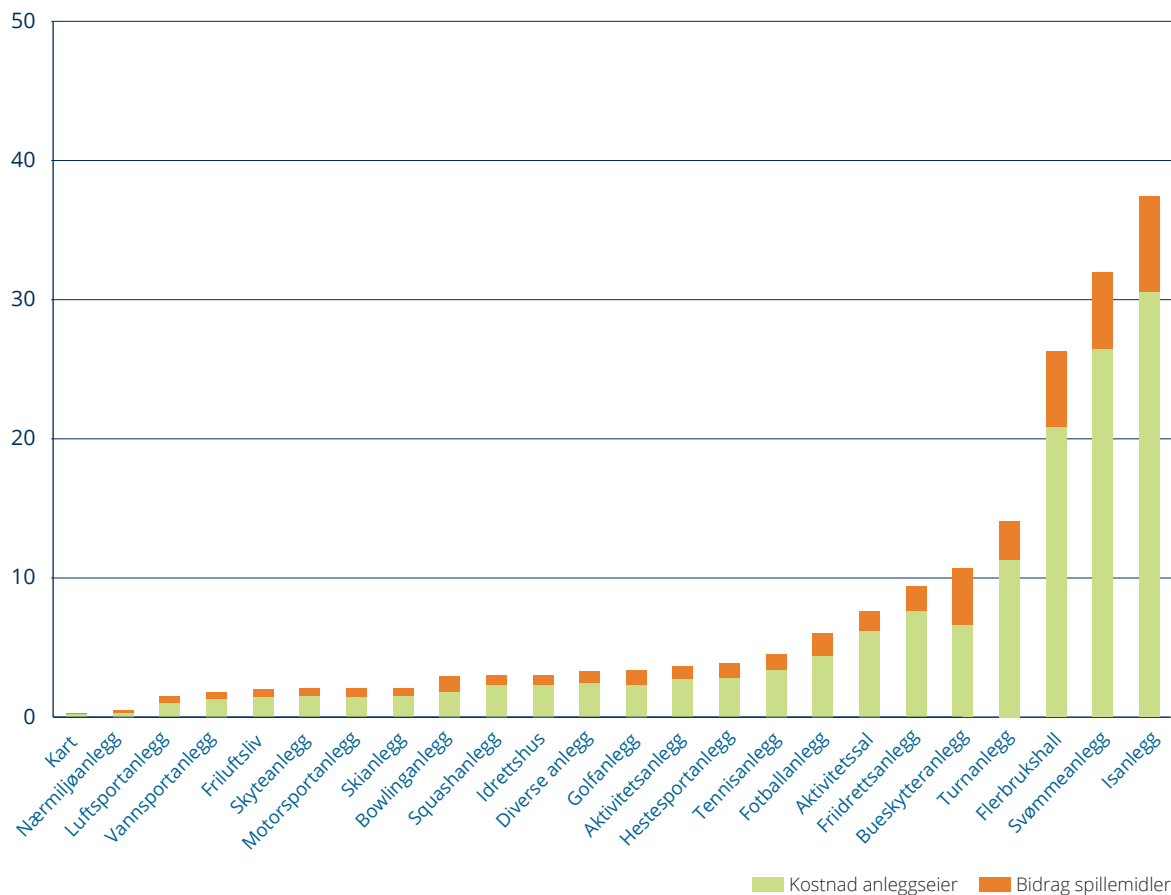
Figur 19 Sammenheng mellom kostnad og prosent tilskudd

Den vertikale aksene på figuren angir både spillemiddelandelen i prosent og gjennomsnittskostnaden i millioner kroner.

Som en ser av figuren er det en klar tendens til at spillemiddelandelen reduseres med økende anleggskostnad. Dette medfører at anleggseier må dekke en høyere prosentandel av anleggskostnaden for kostnadskreven anlegg enn for lavkostnadsanlegg. Bueskytteranlegg (ett anlegg) skiller seg ut ved å ha en relativ høy anleggskostnad samtidig som tilskuddssatsen er høy.

Den absolutte kostnadsfordelingen mellom anleggseier og staten for de forskjellige anleggstypene vises i figur 20.

Kostnadsfordeling mellom anleggseier og spillemidler (millioner kroner)

Figur 20 Kostnadsfordeling anleggseier – staten (spillemidler)

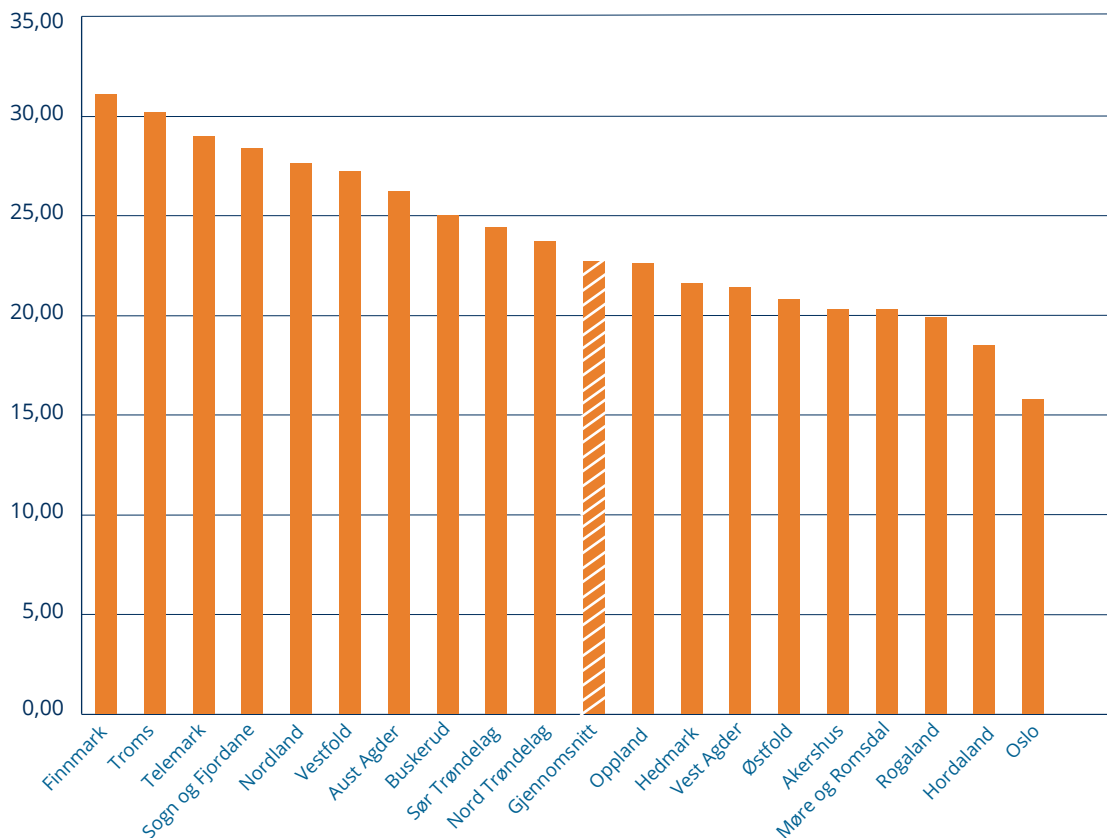
Figuren viser at det er stor forskjell på gjennomsnittskostnaden for de forskjellige anleggstypene, og på hvor stor kostnad anleggseier må dekke. Kart og nærmiljøanleggene har en gjennomsnittskostnad på henholdsvis 0,3 og 0,5 millioner kroner. Dette er de eneste anleggstypene med en gjennomsnittskostnad på under en million kroner. Høyst gjennomsnittlig anleggskostnad har is-, svømmeanlegg og flerbrukshaller med henholdsvis 37, 32 og 26 millioner kroner.

Selv om disse anleggstypene har høye tilskuddssatser, blir nettoinvesteringen høy for anleggseier.

Det gjøres oppmerksom på at det blant spillemiddelsøknadene finnes både søknader om tilskudd til helt nye anlegg, og til anlegg som rehabiliteres. Kostnaden for bygging av nye anlegg kan ofte være vesentlig høyere enn de gjennomsnittskostnadene som presenteres her.

Det er overraskende stor forskjell i hvor stor andel av anleggskostnaden som dekkes av spillemidler i de forskjellige fylkene.

Spillemiddelandel per fylke (prosent av anleggskostnad)

Figur 21 Spillemiddelandel per fylke

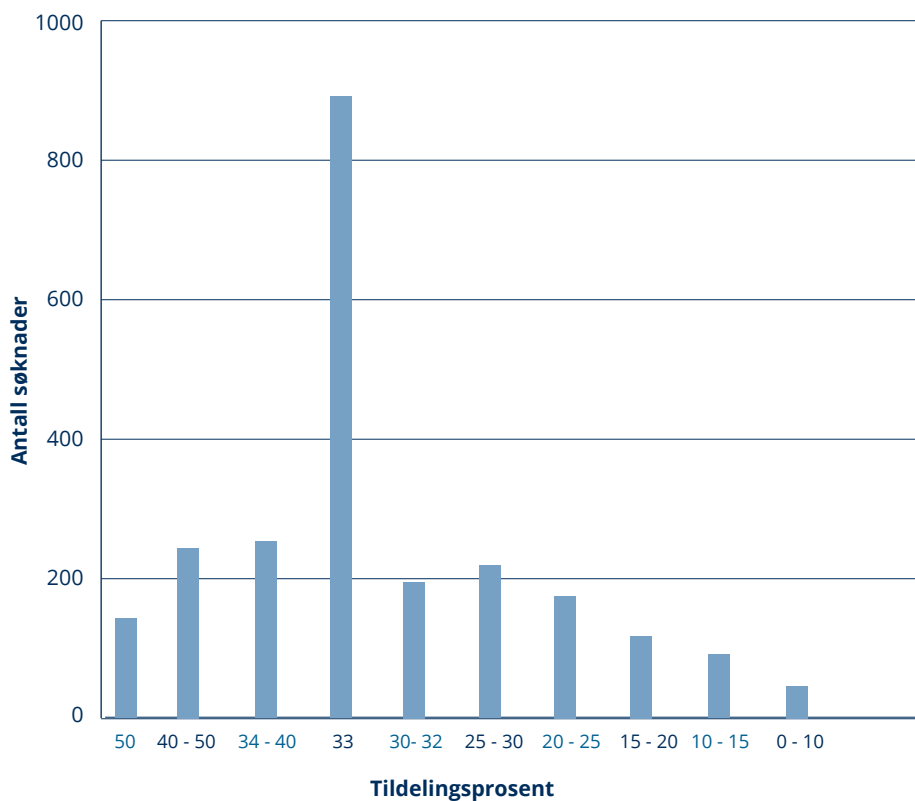
I Finnmark og Troms bidrar staten gjennom spillemidler med i overkant av 30 prosent av anleggskostnaden, mens anleggsutbyggere i Oslo vil motta rundt halvparten av dette. Den høye tildelingen til Finnmark og Troms skyldes at anleggsbyggere i disse fylkene får et ekstra Nord-Norge tilskudd. Anleggseiere i Tromsø kommune får i tillegg økt tilskuddet med ytterligere 15 prosent siden Tromsø er definert som et pressområde.

Det er overraskende at Oslo, som er definert som en pressområde kommune, mottar så lave tilskudd. Den gjennomsnittlige byggekostnaden for Oslos søknader ligger på 104 prosent av landsgjennomsnittet og skiller seg dermed ikke ut fra øvrige fylker. Den lave gjennomsnittlige tildelingen skyldes at to av Oslos 31 søknader gjelder flerbrukshaller med relativt høye byggekostnader. Disse to anleggene står for 53 prosent av den samlede anleggskostnaden, og når de kun mottar henholdsvis 6 og 9 prosent av anleggskostnaden i spillemidler, blir den gjennomsnittlige tildelingen lav.

Figur 22 viser hvilken tildelingsprosent forskjellige søknadene mottar. Nærmiljøanleggene er ikke inkludert i figuren.

Antall søknader og tildelingsprosent

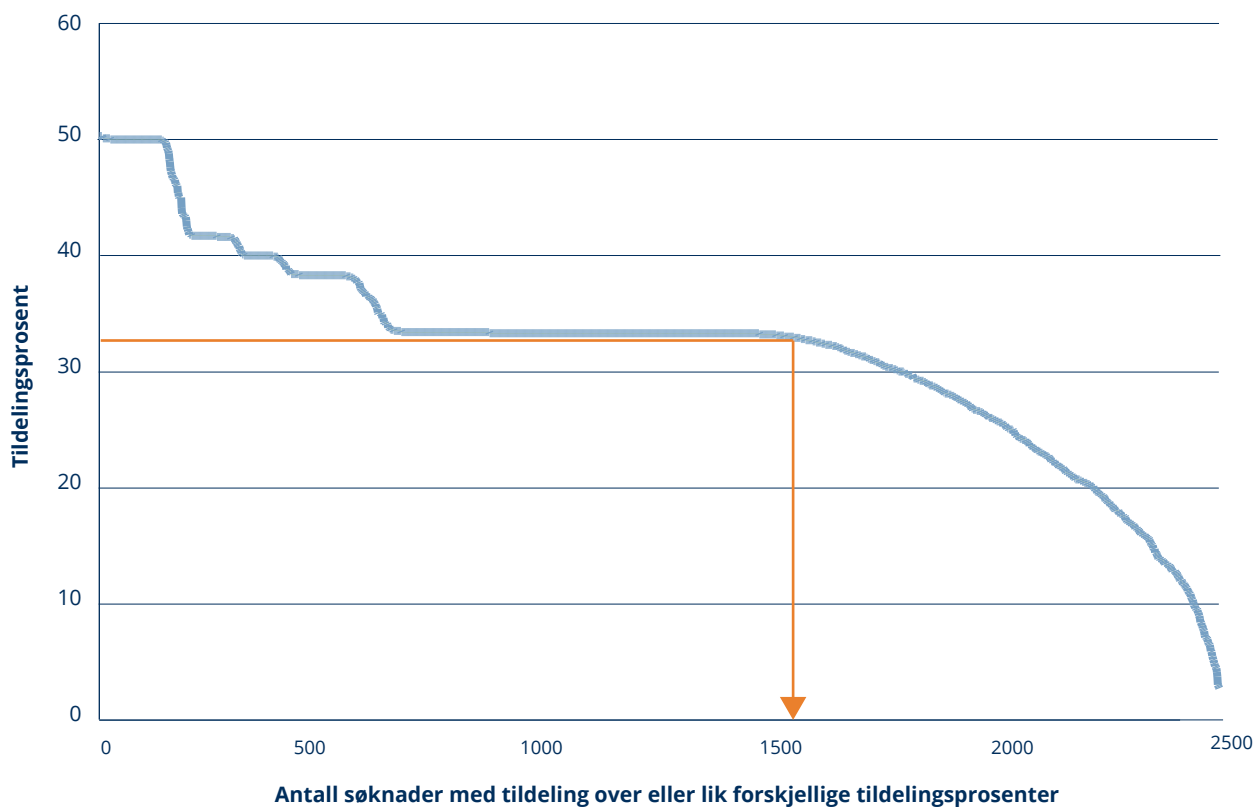

Figur 22 Antall søknader og tildelingsprosent

Nær 900 av totalt 2 375 søknader (38 prosent) vil motta et tilskudd på 33 prosent. 27 prosent av søknadene vil få tilskudd som er høyere enn 33 prosent, mens 36 prosent av søknadene får et tilskudd lavere enn 33 prosent. To prosent av søknadene vil få et tilskudd på under ti prosent av anleggskostnaden, mens ni prosent av søkerne vil motta mellom 10 og 20 prosent av anleggskostnaden i støtte.

I Figur 23 fremkommer det hvor mange søknader som får en tildeling større eller lik en gitt prosentsats. Det er cirka 1 530 søknader som mottar minst 33 prosent av anleggskostnaden i støtte.

Sammenheng mellom tildelingsprosent og antall søknader

Figur 23 Antall søknader og tildelingsprosent

8 Anleggstilbudet

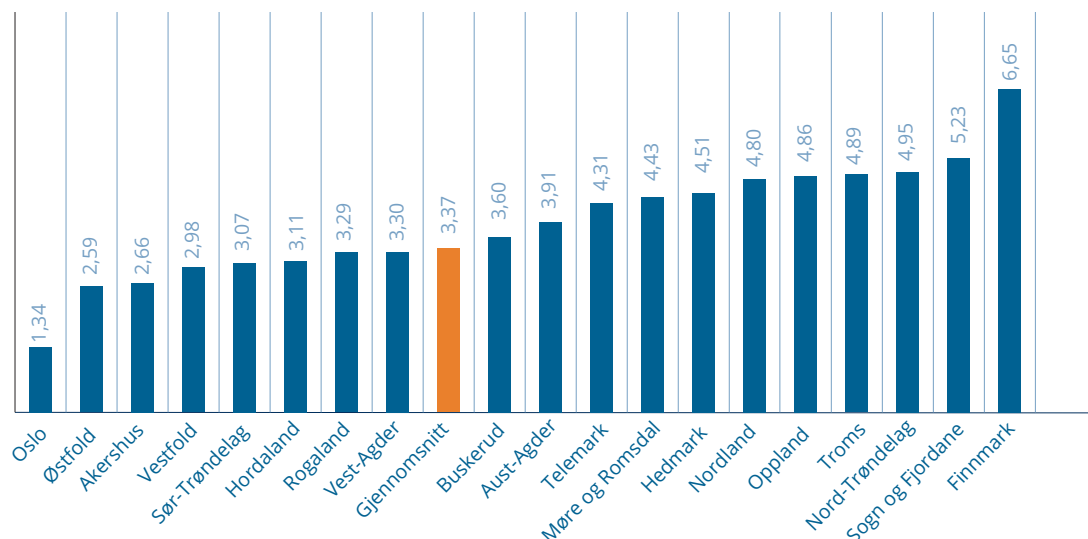
Endringer i anlegg fremstillingen fra 2014

1. Minstemål for fotballbaner som inkluderes er redusert fra 90x60m til 90x45m, som følger fotballens tidligere minstekrav til fullskala baner samt gjeldende regelverk for tilskudd til fotball/treningsanlegg. Da en rekke baner er bygget i henhold til disse målene med tilskudd fra spillemidlene og krav om drift i 40 år, mener vi at det er hensiktsmessig å inkludere disse i synliggjøring av anleggstilbudet.
2. Tellingen av anlegg er i all hovedsak automatisert i år, noe som kan gi utslag der anlegg er registrert med feil mål. Dette kan ha vært fanget opp ved tidligere års manuelle gjennomganger. Unntaket er noen svært få løypeanlegg som grunnet feil målenhet har fått ekstreme størrelser, og derfor korrigert.

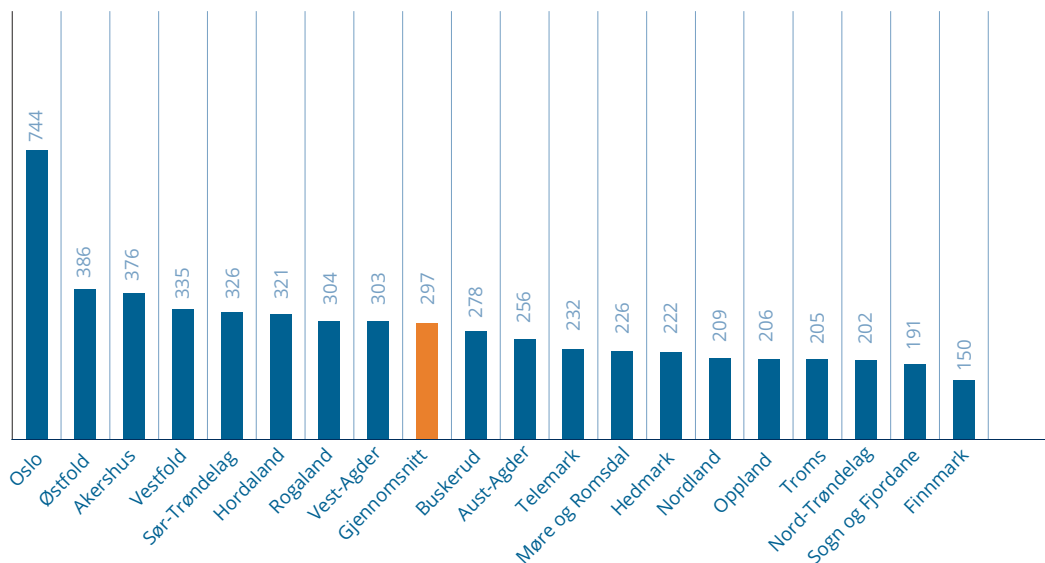
Figurene nedenfor viser anleggsdekning i fylkene basert på data fra idrettsanleggsregisteret i 2015, etter en vektet modell som er beskrevet i kapittel 10.3. Anleggstilbud er en indikator som følger en modell som er benyttet i tidligere utgivelser og i stor grad samsvarer med den modell som blant annet inngår i fordeling av spillemidler til fylkene. Anleggsdekningen viser utvalgte anlegg, gitt vekttall etter kostnad og aktivitetspotensiale. De utvalgte anlegg er ment å skulle representere et mangfold av målgrupper.

8.1 Anleggstilbudet i fylkene

Anleggstilbudet i fylkene (Per 1000 innbyggere)

Anleggstilbudet i fylkene (Innbyggere per anleggstilbud)

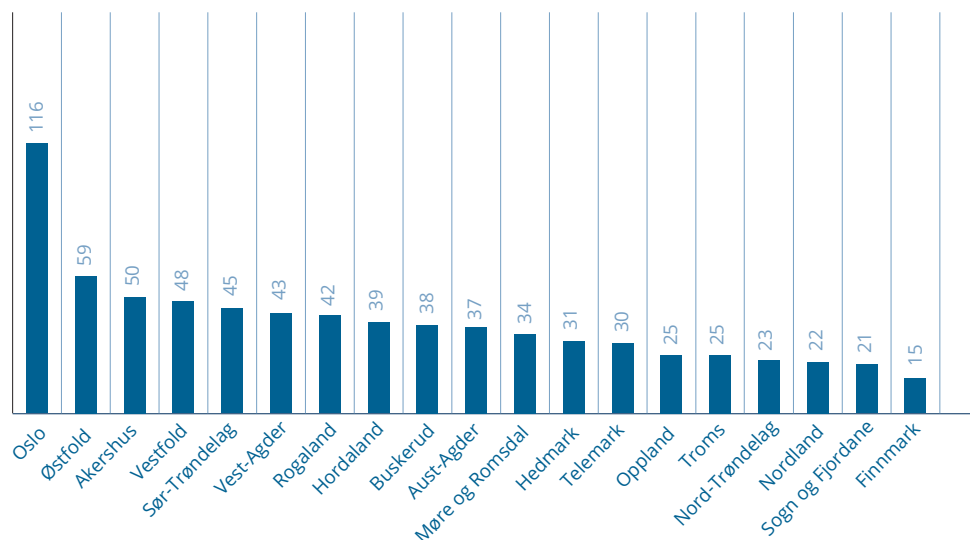
Den samme anleggsdekningen er her framstilt på to måter ved antall vektete anlegg per 1000 innbyggere, samt antall innbyggere per anlegg, for å tilby leseren to innfallsvinkler til statistikken.

Anleggsdekningen i fylkene viser at i ytterkantene finner man det mest folkerike og det minst befolkede fylket, Oslo og Finnmark, med henholdsvis lavest og høyest anleggsdekning. Disse fylkene er også henholdsvis minst og størst i areal. Mellom disse ytterpunktene er det riktignok noe svakere sammenheng mellom folketall og geografi, og anleggsdekning.

Anleggstilbudet for noen utvalgte anleggstyper

Statistikken er framstilt med antall innbyggere per anlegg/areal. Et høyt antall innbyggere per enhet tilsier at det her finnes relativt færre anlegg, i forhold til fylker med lavere antall innbygger per enhet.

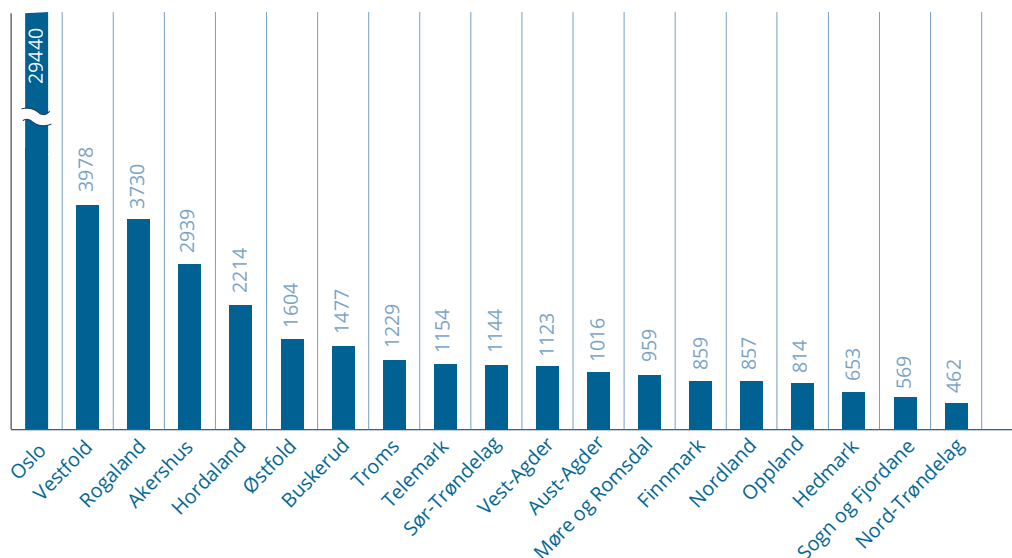
Innendørs svømmebasseng, min. lengde 12,5m (Innbygger per m2 bassengflate)¹

¹ Basseng som i anleggsregisteret er oppført med lengde 12 meter er medregnet, da en stor del av disse i realiteten er 12,5 meter.

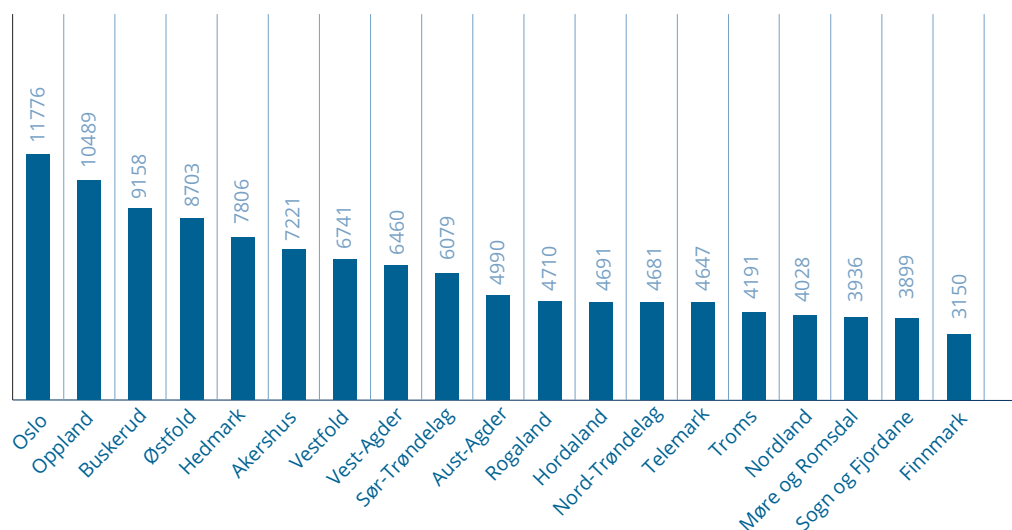
For innendørs svømmeanlegg – svømmebasseng – er tallene som i fjor fremstilt i form av areal basseng til disposisjon. Dette er valgt på grunn av variasjonen i størrelser på svømmeanlegg slik at tallet gir et mer detaljert innblikk i disponibelt svømmeareal fremfor ren telling av basseng.

Skyteanlegg (Innbyggere per anlegg)

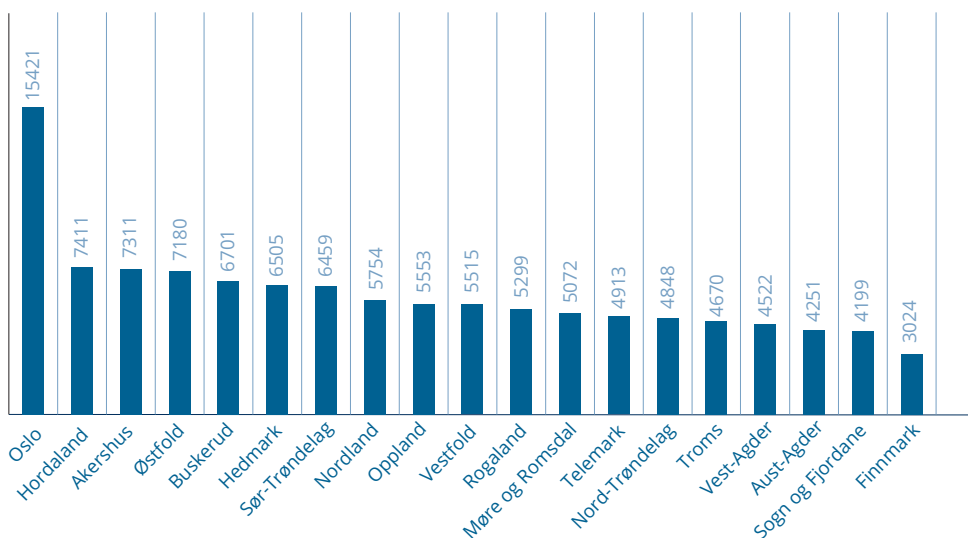
I kategorien skyteanlegg inngår alle eksisterende enheter under kategorien for skyteanlegg. Det vil si at disse tallene representerer alle enheter i skyteanlegg, slik at for eksempel en 100-meter og en 200-meter skytebane på samme anleggssted vil telle som to skyteanlegg.

Kunstgressbaner, min. 90x45m (Innbyggere per bane)

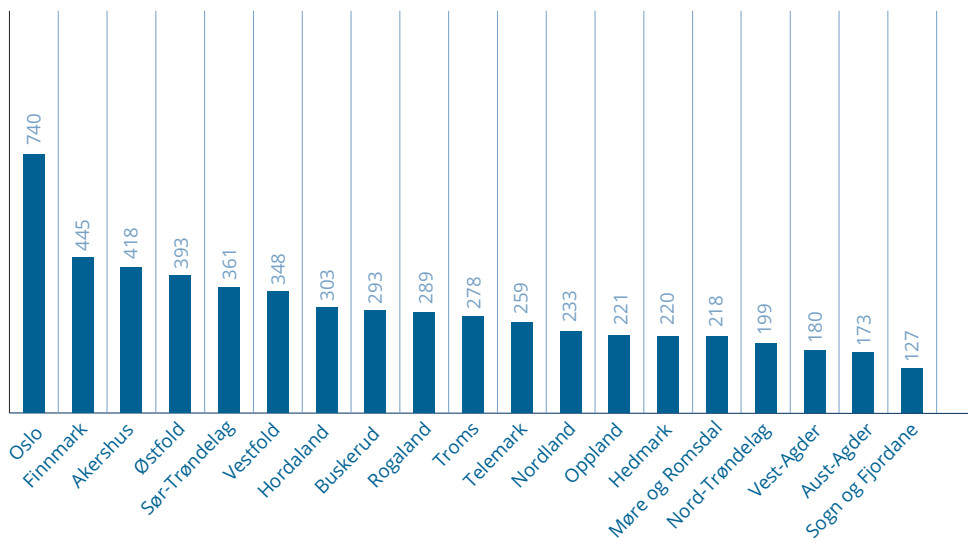
For kunstgressbane inngår alle eksisterende kunstgressbaner med registrerte mål på minst lengde 90 meter og bredde 45 meter.

Idrettshaller, normal- og storhall (Innbyggere per hall)

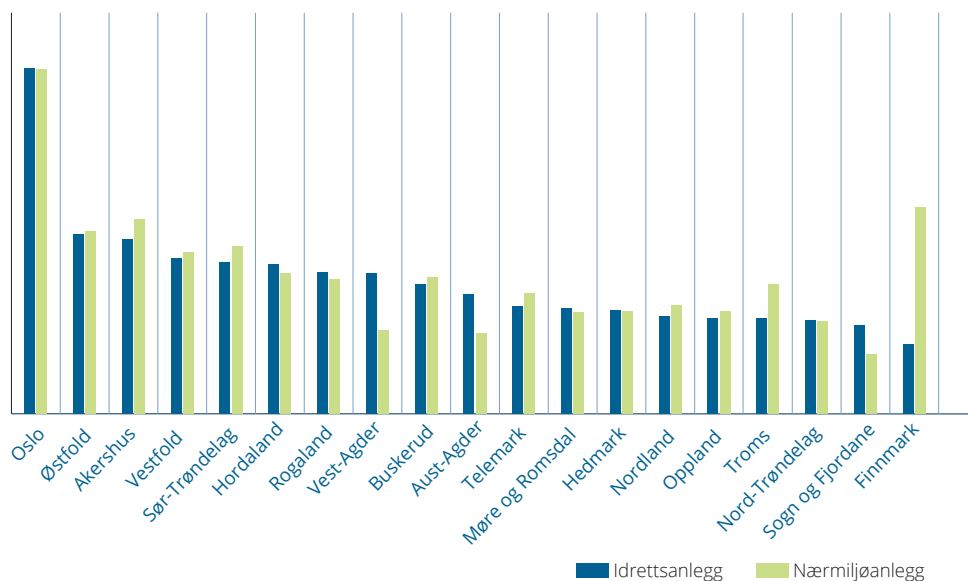
For idrettshall er medregnet alle normal- og storhaller, det vil si fleridrettshaller med mål fra 23x44 og oppover. Storhaller utgjør kun 5 % av totalen og er ikke skilt ut som egne enheter.

Nærmiljøanlegg (Innbyggere per anlegg)

Nærmiljøanlegg er medregnet samtlige eksisterende enheter registrert med anleggsklasse nærmiljøanlegg, som innebærer en anleggsmasse på over 17 000 anleggsenheter. En alternativ tilnærming ville kunne vært antall anleggssteder med eksisterende nærmiljøenheter, med henblikk på nærmiljøanleggenes møteplassfunksjon og de enkelte enhetenes omfang. Begge tilnærminger ville sannsynligvis gi noenlunde like forhold mellom fylkene.

Sammenligning av tilbudet av idrettsanlegg og nærmiljøanlegg (Innbyggere per tilbud)

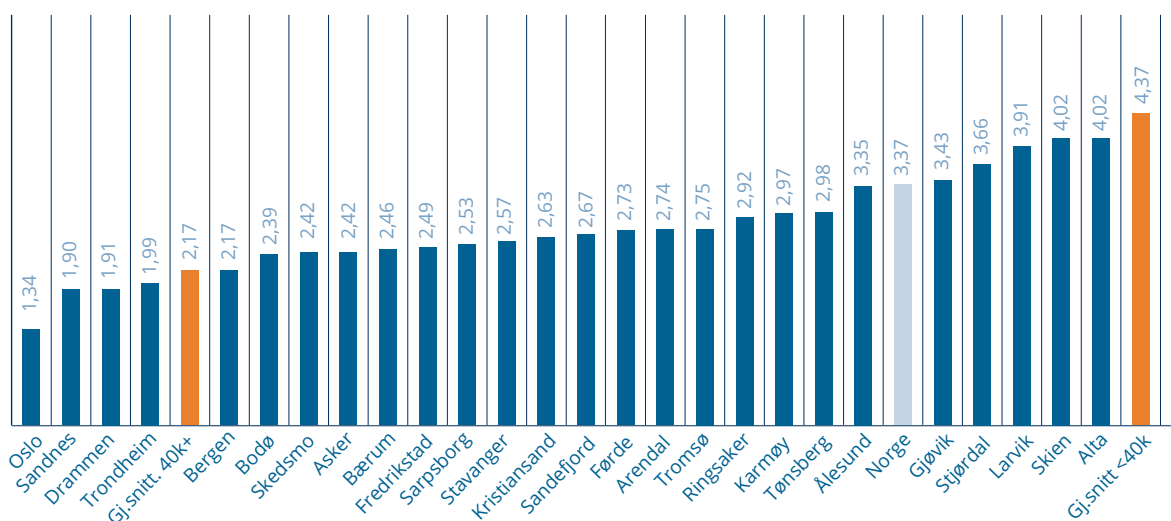

En interessant observasjon går fram av sammenligningen av anleggstilbudet for ordinære anlegg og nærmiljøanleggene. Det er en slående sammenheng mellom disse tallene i de fleste fylkene. I noen fylker, slik som Agderfylkene og Sogn og Fjordane, er det flere nærmiljøanlegg per innbygger enn det vektede anleggstilbudet for idrettsanlegg. Samtidig ser vi at det i Finnmark er langt flere vektede idrettsanlegg enn nærmiljøanlegg.

8.2 Anleggstilbudet i de største kommunene

Anleggstilbudet i de største kommunene (Per 1000 innbyggere)

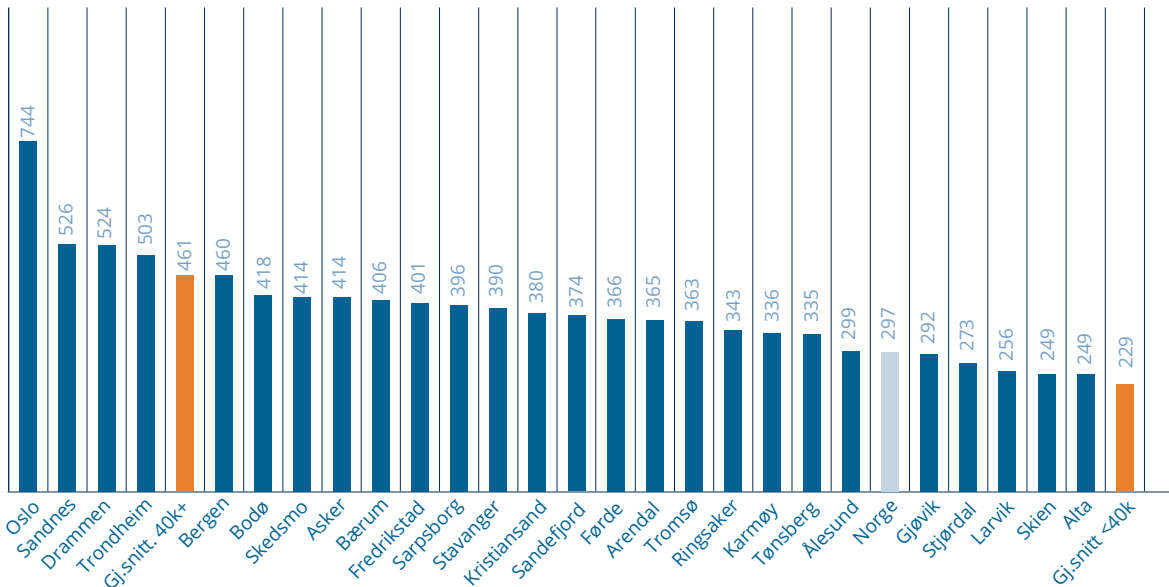
Kommuner over 40 000 innbyggere, samt største kommune i fylker uten kommuner over 40 000 innbyggere

Anleggstilbudet i de største kommunene (Innbyggere per anleggstilbud)

Kommuner over 40 000 innbyggere, samt største kommune i fylker uten kommuner over 40 000 innbyggere

Anleggstilbudet i de største kommunene går fram av ovenstående grafikk, inkludert gjennomsnittstall for de største kommunene, for landet som helhet, og for kommuner med mindre enn 40 000 innbyggere.

Anleggssituasjonen har ikke endret seg vesentlig fra i fjor, noe som betyr at anleggsbyggingen følger befolkningsutviklingen i de største kommunene. På kommunenivå vil nedleggelse eller oppføring av enkeltanlegg samt befolkningsendring gi vesentlige utslag i plasseringen i grafen da forskjellen mellom mange kommuner er marginal, noe som kommer til syne i grafen for antall innbyggere per anleggstilbud.

For øvrig henvises til kapittelets første avsnitt, punkt 2 om helautomatisk telling ved årets beregning.

9 Hovedtall for spillemidler til idrettsanlegg

9.1 Hovedfordelinger 2010-2015

HOVEDFORDELINGEN 2010

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	676 600 000
1.2	Anleggspolitisk program	65 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	8 000 000
		749 600 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	24 950 000
2.2	Spesielle anlegg	2 150 000
		27 100 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	15 000 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	800 000
3.3	Anleggsfaglig utvikling	1 800 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	1 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		20 050 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	28 050 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	10 600 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	11 000 000
		49 650 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	118 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	209 500 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	128 500 000
5.4	Toppidrett	100 000 000
		556 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	156 000 000
		156 000 000
	SAMLET SUM	1 558 400 000

HOVEDFORDELINGEN 2011

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	676 650 000
1.2	Anleggspolitisk program	50 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	9 000 000
		735 650 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	27 000 000
2.2	Spesielle anlegg	2 350 000
		29 350 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	15 000 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	800 000
3.3	Anleggspolitisk utvikling	1 800 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	1 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		20 050 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	28 750 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	10 600 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	12 000 000
		51 350 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	121 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	209 500 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	131 500 000
5.4	Toppidrett	104 000 000
		566 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	156 000 000
		156 000 000
	SAMLET SUM	1 558 400 000

HOVEDFORDELINGEN 2012

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	697 535 000
1.2	Anleggspolitisk program	50 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	9 000 000
		756 535 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	10 000 000
2.2	Spesielle anlegg	3 165 000
		13 165 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	14 500 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	800 000
3.3	Anleggsfaglig utvikling	2 300 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	1 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		20 050 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	28 750 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	11 100 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	12 500 000
		52 350 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	117 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	209 500 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	131 500 000
5.4	Toppidrett	108 000 000
		566 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	156 000 000
		156 000 000
	SAMLET SUM	1 564 100 000

HOVEDFORDELINGEN 2013

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	740 385 000
1.2	Anleggspolitisk program	40 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	9 000 000
1.4	Utstyr	12 000 000
		801 385 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	16 000 000
2.2	Spesielle anlegg	965 000
		16 965 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	15 500 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	800 000
3.3	Anleggspolitisk utvikling	2 300 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	1 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		21 050 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	30 000 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	13 200 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	14 000 000
		57 200 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	120 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	212 500 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	134 500 000
5.4	Toppidrett	113 000 000
		580 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	164 000 000
		164 000 000
	SAMLET SUM	1 640 600 000

HOVEDFORDELINGEN 2014

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	860 725 000
1.2	Anleggspolitisk program	40 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	13 000 000
1.4	Utstyr	15 000 000
		928 725 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	42 500 000
2.2	Spesielle anlegg	1 125 000
		43 625 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	16 000 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	1 000 000
3.3	Anleggsfaglig utvikling	2 300 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	3 000 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		23 250 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	32 950 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	13 250 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	15 904 000
		62 104 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	122 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	215 000 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	139 000 000
5.4	Toppidrett	117 000 000
		593 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	209 000 000
		209 000 000
	SAMLET SUM	1 859 704 000

HOVEDFORDELINGEN 2015

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	1 058 977 000
1.2	Anleggspolitisk program	40 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet og ved kysten	15 000 000
1.4	Utstyr	17 000 000
		1 130 977 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	78 470 000
2.2	Spesielle anlegg	3 107 000
		81 577 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	17 000 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	1 000 000
3.3	Anleggsfaglig utvikling	2 300 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	5 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		26 750 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid og arbeid mot manipulering av idrettskonkurranser	38 550 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	15 250 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	20 000 000
4.4	Ufordelte midler	20 000 000
		93 800 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	130 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	232 000 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	146 000 000
5.4	Toppidrett	128 000 000
		636 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	294 000 000
		294 000 000
	SAMLET SUM	2 263 104 000

9.2 Fylkesvise fordelinger til idrettsanlegg i kommunene 2010-2015

FYLKESVIS FORDELING 2010

	Ordinære anlegg	Nærmiljøanlegg	Nærmiljøanl. forenklet ordn.	Sum til fylket
Østfold	27 804 000	2 087 000	559 000	30 450 000
Akershus	51 376 000	3 050 000	1 198 000	55 624 000
Oslo	50 782 000	951 000	914 000	52 647 000
Hedmark	27 329 000	2 573 000	379 000	30 281 000
Oppland	22 002 000	2 760 000	372 000	25 134 000
Buskerud	33 156 000	3 260 000	520 000	36 936 000
Vestfold	28 030 000	1 702 000	484 000	30 216 000
Telemark	24 307 000	2 695 000	343 000	27 345 000
Aust-Agder	18 891 000	2 122 000	233 000	21 246 000
Vest-Agder	25 109 000	3 242 000	379 000	28 730 000
Rogaland	56 711 000	6 739 000	957 000	64 407 000
Hordaland	58 015 000	6 616 000	1 008 000	65 639 000
Sogn og Fjordane	18 961 000	2 991 000	241 000	22 193 000
Møre og Romsdal	33 993 000	5 057 000	539 000	39 589 000
Sør-Trøndelag	34 229 000	4 082 000	587 000	38 898 000
Nord-Trøndelag	27 076 000	1 673 000	292 000	29 041 000
Nordland	34 725 000	3 087 000	506 000	38 318 000
Troms	23 581 000	4 228 000	330 000	28 139 000
Finnmark	17 073 000	1 085 000	159 000	18 317 000
Totalt fordelt	613 150 000	60 000 000	10 000 000	683 150 000

FYLKESVIS FORDELING 2011

	Ordinære anlegg	Nærmiljø-anlegg	Nærmiljø forenklet	Sum til fylket
Østfold	29 297 000	1 393 000	0	30 690 000
Akershus	52 287 000	2 494 000	0	54 781 000
Oslo	31 870 000	1 716 000	0	33 586 000
Hedmark	27 619 000	1 347 000	543 000	29 509 000
Oppland	25 026 000	2 549 000	531 000	28 106 000
Buskerud	34 082 000	4 067 000	753 000	38 902 000
Vestfold	26 437 000	1 963 000	694 000	29 094 000
Telemark	26 247 000	2 066 000	490 000	28 803 000
Aust-Agder	21 452 000	2 687 000	338 000	24 477 000
Vest-Agder	23 420 000	3 229 000	543 000	27 192 000
Rogaland	57 079 000	5 326 000	1 383 000	63 788 000
Hordaland	61 028 000	4 957 000	0	65 985 000
Sogn og Fjordane	20 797 000	2 000 000	344 000	23 141 000
Møre og Romsdal	35 755 000	3 836 000	773 000	40 364 000
Sør-Trøndelag	38 402 000	3 175 000	0	41 577 000
Nord-Trøndelag	30 524 000	2 119 000	417 000	33 060 000
Nordland	41 812 000	2 983 000	721 000	45 516 000
Troms	22 545 000	3 317 000	470 000	26 332 000
Finmark	17 771 000	776 000	0	18 547 000
Totalt fordelt	623 450 000	52 000 000	8 000 000	683 450 000

FYLKESVIS FORDELING 2012

	Ordinære anlegg	Nærmiljø-anlegg	Nærmiljø forenklet	Sum til fylket
Østfold	28 565 000	1 396 000	450 000	30 411 000
Akershus	57 838 000	3 567 000	973 000	62 378 000
Oslo	31 695 000	1 898 000	756 000	34 349 000
Hedmark	25 675 000	890 000	298 000	26 863 000
Oppland	24 571 000	3 332 000	293 000	28 196 000
Buskerud	32 372 000	4 461 000	419 000	37 252 000
Vestfold	25 549 000	1 829 000	385 000	27 763 000
Telemark	24 738 000	2 178 000	270 000	27 186 000
Aust-Agder	20 309 000	1 538 000	187 000	22 034 000
Vest-Agder	22 596 000	2 483 000	301 000	25 380 000
Rogaland	56 563 000	6 206 000	769 000	63 538 000
Hordaland	63 802 000	5 079 000	806 000	69 687 000
Sogn og Fjordane	24 291 000	2 989 000	190 000	27 470 000
Møre og Romsdal	41 267 000	3 485 000	428 000	45 180 000
Sør-Trøndelag	38 264 000	2 621 000	467 000	41 352 000
Nord-Trøndelag	36 604 000	2 225 000	231 000	39 060 000
Nordland	43 564 000	2 574 000	394 000	46 532 000
Troms	22 064 000	2 719 000	259 000	25 042 000
Finnmark	17 208 000	530 000	124 000	17 862 000
Totalt fordelt	637 535 000	52 000 000	8 000 000	697 535 000

FYLKESVIS FORDELING 2013

	Ordinære anlegg	Nærmiljø-anlegg	Nærmiljø forenklet	Sum til fylket
Østfold	31 210 000	1 497 000	594 000	33 301 000
Akershus	61 806 000	4 518 000	0	66 324 000
Oslo	17 661 000	1 172 000	0	18 833 000
Hedmark	26 858 000	1 378 000	390 000	28 626 000
Oppland	31 276 000	3 357 000	382 000	35 015 000
Buskerud	34 005 000	3 323 000	556 000	37 884 000
Vestfold	28 568 000	2 270 000	506 000	31 344 000
Telemark	24 720 000	3 313 000	352 000	28 385 000
Aust-Agder	20 941 000	2 189 000	247 000	23 377 000
Vest-Agder	25 206 000	2 036 000	397 000	27 639 000
Rogaland	56 643 000	5 391 000	0	62 034 000
Hordaland	68 853 000	4 626 000	0	73 479 000
Sogn og Fjordane	27 719 000	2 212 000	247 000	30 178 000
Møre og Romsdal	42 189 000	4 283 000	562 000	47 034 000
Sør-Trøndelag	51 110 000	2 112 000	616 000	53 838 000
Nord-Trøndelag	38 835 000	2 833 000	302 000	41 970 000
Nordland	50 280 000	1 917 000	511 000	52 708 000
Troms	27 712 000	2 963 000	338 000	31 013 000
Finnmark	16 793 000	610 000	0	17 403 000
Totalt fordelt	682 385 000	52 000 000	6 000 000	740 385 000

FYLKESVIS FORDELING 2014

Østfold	38 984 000
Akershus	77 938 000
Oslo	31 661 000
Hedmark	32 873 000
Oppland	36 787 000
Buskerud	47 347 000
Vestfold	35 771 000
Telemark	31 562 000
Aust-Agder	28 892 000
Vest-Agder	35 894 000
Rogaland	74 874 000
Hordaland	83 873 000
Sogn og Fjordane	28 210 000
Møre og Romsdal	57 902 000
Sør-Trøndelag	60 474 000
Nord-Trøndelag	43 354 000
Nordland	60 324 000
Troms	31 972 000
Finnmark	22 033 000
Totalt fordelt	860 725 000

FYLKESVIS FORDELING 2015

Østfold	47 189 000
Akershus	101 208 000
Oslo	35 210 000
Hedmark	39 802 000
Oppland	49 856 000
Buskerud	65 367 000
Vestfold	56 089 000
Telemark	37 648 000
Aust-Agder	37 001 000
Vest-Agder	51 476 000
Rogaland	93 234 000
Hordaland	97 052 000
Sogn og Fjordane	37 130 000
Møre og Romsdal	63 998 000
Sør-Trøndelag	74 733 000
Nord-Trøndelag	47 132 000
Nordland	61 227 000
Troms	40 455 000
Finnmark	23 170 000
Totalt fordelt	1 058 977 000

De fylkesvise fordelingene for 2014 og 2015 skiller seg fra de øvrige fordi det fra og med 2014 er gjort følgende justeringer:

- Ordningen for mindre kostnadskrevenende nærmiljøanlegg ("forenklet ordning") ble avvirket fra og med 2014
- Fra og med 2014 tildeles kun én ramme til fylkene. Fylkene står selv fritt til å fordele denne på ordningene for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.

9.3 Anleggspolitisk program

Anleggspolitisk program ble innført i 2003. Førs som to fireårige program i 2003-2006 og 2007-2010. Ordningen ble deretter videreført for ett år av gangen i 2011, 2012 og 2013.

Anleggspolitisk program omfattet opprinnelig fire ordninger:

- Ekstra tilskudd til kostnadskrevenne anlegg
- Ekstra tilskudd til anlegg i pressområder
- Utstyrsmidler
- Ekstra tilskudd til moderne anlegg.

Ordningen med ekstratilskudd til moderne anlegg ble avsluttet i 2007, mens utstyrsordningen ble en egen post – post 1.4 – på hovedfordelingen fra 2013.

Anleggspolitisk program for perioden 2014 til 2017 omfatter følgende anleggstyper:

- Rulleskianlegg med asfalterte løyper
- Kampsportanlegg
- Turnanlegg, basishaller
- Svømmeanlegg, idrettsbasseng
- Isanlegg

I tillegg avsettes det midler til en pott for andre typer anlegg.

Kulturdepartementet tildeler midler til prosjekter etter blant annet innstillinger fra idretten ved de aktuelle særforbundene.

Her følger en oversikt over tildelinger til forskjellige anleggs kategorier i en summerende oversikt over de foregående programmer og år, samt en egen oversikt over årets tildelinger.

Tildelt i 2003-2014	
Isanlegg	115 000 000
Svømmeanlegg	49 265 000
Friidrettsanlegg	76 000 000
Flerbrukshall	51 000 000
Fotballanlegg	50 000 000
Skianlegg	35 450 000
Rideanlegg	40 784 000
Motorsportanlegg	22 000 000
Turnanlegg	15 900 000
Skyteanlegg	3 000 000
Tennisanlegg	3 400 000
Sykkelanlegg	3 400 000
Kampsportanlegg	6 000 000
Klatreanlegg	2 134 000
Bokseanlegg	1 150 000

Tildelt i 2015	
Turnanlegg	20 000 000
(Rulle)Skianlegg	16 139 000
Svømmeanlegg	5 000 000
Isanlegg	4 000 000
Sykkelanlegg	750 000

9.4 Nasjonalanlegg

Tildelinger gjennom nasjonalanleggsavtaler mellom 2000 og 2015.

Anlegg	Idrett	Statsbudsjettet	Spillemidler	Totalt
Kvitfjell	Alpint, fartsdisipliner		43 791 000	43 791 000
Vikingskipet	Skøyter		28 412 000	28 412 000
Ullevaal (siden 1996) ³	Fotball		139 835 000	139 835 000
Holmenkollen	Ski nordiske grener	20 000 000	83 450 000	103 450 000
Holmenkollen	Skiskyting		60 000 000	60 000 000
Vikersund	Skiflyging	18 000 000	43 000 000	61 000 000
Hafjell	Alpint, tekniske disipliner		30 000 000	30 000 000

3. Ullevål mottok kr 63 750 000 i perioden '96-'00 som det av tilskuddets størrelse virker naturlig å inkludere i en slik oversikt. De øvrige anleggene har ikke mottatt så vesentlige tilskudd gjennom nasjonalanleggsavtalene før 2000.

10 Forklaringer

10.1 Forskjellige tilskuddsordninger og –satser

Bestemmelser for ordningen

Retningslinjer, vilkår og plikter i ordningen går fram av departementets publikasjon V-0732 "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet". Bestemmelsene kan lastes ned i pdf-format fra www.idrettsanlegg.no

Ordinære anlegg

Ordinære anlegg, i denne rapporten i hovedsak refert til som idrettsanlegg, utgjør hoveddelen av tilskuddsordningen til anlegg i kommunene. Ordinære anlegg er anlegg for idrett og fysisk aktivitet som skal være funksjonelle for spesifikke idretter og aktiviteter, og det utøves i hovedsak organisert aktivitet på disse anleggene.

Ordinært tilskudd

Hovedregelen er at ordinære anlegg kan søke om tilskudd på inntil 1/3 av anleggenes kostnad, med forskjellige makssummer for de enkelte anleggstyper. Søknadssummen etter denne regelen vil være det som kalles "ordinært tilskudd".

Særlige tilskuddssatser

I tillegg til det ordinære tilskuddet vil noen anlegg kunne søke etter særlige tilskuddssatser.

- Anlegg i kommuner i **Troms og Finnmark** kan få et tillegg på **25%** av ordinært tilskudd.
- Anlegg i kommuner i **Nordland og Namdalen** kan få et tillegg på **20%** av ordinært tilskudd.
- Anlegg i kommuner som er definert som **pressområder**, kan få et tillegg på **15%** av ordinært tilskudd. For tildelingsårene 2015-2018 gjelder dette følgende kommuner:
  - Fredrikstad, Moss, Sarpsborg, Bærum, Ullensaker, Skedsmo, Lørenskog, Oslo, Drammen, Sandefjord, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Sola, Askøy, Bergen, Trondheim, Bodø og Tromsø.
- Anlegg godkjent som **interkommunale anlegg** av departementet kan få et tillegg på **30%** av ordinært tilskudd.

Det er for øvrig en overordnet regel at samlet statlig tilskudd ikke kan overstige 50 % av anleggskostnaden.

Nærmiljøanlegg

Nærmiljøanlegg er utendørsanlegg for egenorganisert aktivitet i tilknytning til bo- og oppholdsområder. Enheter i nærmiljøanleggsordningen kan søke om 50% av kostnadene, maksimalt 300 000 per enhet. Særlige tilskuddssatser gjelder ikke for nærmiljøanlegg.

Utvikling i tilskuddssatser for noen utvalgte anleggstyper.

	Søknadsår			
	2005	2010	2014	2015
Ordinær tilskuddssats ¹	700 000	700 000	1 000 000	1 000 000
Anleggsspesifikke satser				
Idrettshall ²	7 000 000	7 000 000	10 000 000	10 000 000
Kunstgressbane ³	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Ishall	6 000 000	6 000 000	10 000 000	12 000 000
Bandybane	3 000 000	4 000 000	5 000 000	8 000 000
Bandy- og hurtigløpsanlegg	5 500 000	6 500 000	9 000 000	12 000 000
Svømmebasseng 25x12,5m	8 000 000	10 000 000	12 000 000	15 000 000
Svømmebasseng 25x15,5m		12 000 000	15 000 000	18 000 000
Turnhall ⁴		2 500 000	4 000 000	4 000 000

1 Ordinær sats for tilskuddsberettigede idrettsanlegg; blant annet klubbhus, friluftsanlegg (turstier, løyper),

2 Idrettshall definert som 23x44m i 2005/2010, 25x45m i 2014/15

3 Størrelse godkjent for kampavvikling 11'er

4 Turnhall inngikk først i 2008 med egen tilskuddssats (kr 2 500 000)

10.2 Tildelingskriterier

Tilskuddet til ordinære idrettsanlegg fordeles mellom fylkene basert på tre kriterier - søknadsvolum, innbyggertall og anleggsfordeling:

- Godkjent søknadssum teller 50 %
- Innbyggertall teller 25 %
- Anleggsfordeling (anleggstetthet) teller 25 %

Tilskudd til nærmiljøanlegg fordeles kun basert på søknadssum.

1 059 millioner kroner ble fordelt til kommunene i 2015. 97 millioner kroner ble fordelt basert på søknadssum til nærmiljøanlegg. 962 millioner ble fordelt på fylkene etter ovenstående fordelingsmodell for ordinære anlegg: 481 millioner kroner basert på fylkenes søknadssum, 240,5 millioner på grunnlag av innbyggertall, mens de siste 240,5 millionene basert på anleggssituasjonen.

Det første kriteriet sikrer god tildeling til fylker med stort søknadsvolum og bidrar til å jevne ut etterslepet mellom fylkene.

Det andre kriteriet sikrer alle fylker et visst tilskudd uavhengig av søknadsvolum og anleggsdekning. Kriteriet ga alle fylker 46,5 kroner i tilskudd per innbygger. «Bakgrunnen for å bruke antall innbyggere som kriterium, er at tilskuddsordningen skal virke utjevnende og at tilgangen til idrettsanlegg skal være mest mulig lik i alle fylker. Gjennom å benytte dette kriteriet skal det sikres en tildeling til hvert enkelt fylke som er uavhengig av søknadssum.»⁴ Kriteriet bidrar til at fylker med lavt søknadsvolum får mindre etterslep og at tilskudd kan utbetales raskere til søker. Kriteriet kan sies å ha en stimulerende effekt på anleggsbyggere i fylker med lav utbyggingsaktivitet.

Det tredje kriteriet skal sikre større tildeling til fylker med lav anleggsdekning noe som vil bidra til mindre etterslep i disse fylkene. Kriteriet kan, på samme måte som kriterium to, sies å ha en stimulerende effekt på potensielle anleggseiere.

4. Sitat hentet fra rapporten "Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg" Til høring - høringsfrist 15. mars 2010

10.3 Anleggsvekting

I mange sammenhenger kan det finnes et behov for å illustrere hvordan tilgangen til idrettsanlegg er i et område. For forskjellige anleggstypene, som fotballbaner, svømmeanlegg og ishaller kan dette lett illustreres ved å beregne hvor mange innbyggere eller idrettsutøvere en har per anlegg. Dersom en skal prøve å illustrere det samlede anleggstilbudet i et område blir det straks vanskeligere da en må se flere anleggstyper i sammenheng.

Kulturdepartementets modell

Kulturdepartementet har utviklet en modell for å beregne anleggstettheten i forbindelse med tildeling av spillemidler til fylkeskommunene. Modellen baserer seg på at en teller antall anlegg for 16 anleggstyper og multipliserer antallet med en "vekt" som tar hensyn til brukerpotensial og anleggskostnad. De seksten anleggstypene og vektingen er som følger:

- Flerbrukshall, liten – vekt 2
- Flerbrukshall, normalhall – vekt 4
- Flerbrukshall, stor – vekt 6
- Fotball, gress og grusbane – vekt 1
- Fotball, kunstgress – vekt 5
- Fotballhall, minimum 40 x 60 m – vekt 4
- Friidrettsbane, fast dekke – vekt 3
- Friluftsliv, turstier/-veier – vekt 1
- Ishall – vekt 5
- Klubbhus – vekt 1
- Kunstisbane, bandy/hurtuigløp – vekt 5
- Ridebaner – vekt 1
- Ridehaller – vekt 3
- Skianlegg, langrenn – vekt 1
- Svømmebasseng (12,5 – 24 m) – vekt 4
- Svømmebasseng (25 m ->) – vekt 6

Resultatet som fremkommer når en multipliserer antall anlegg med oppgitt vekt for de seksten anleggstypene og dividerer med innbyggertallet er definert som anleggstetthet.

Justeringer for utregninger i denne rapporten

I denne rapporten er det benyttet totalt antall innbyggere i alle beregninger, og modellene er uttrykt i antall (vektede) anlegg per 1000 innbyggere. Det er i tråd med beskrivelsen i idrettsmeldingen og metoden som benyttes for å beregne spillemiddeltilskuddet til de forskjellige fylkeskommunene.

Det er gjort to andre endringer fra modellen Kulturdepartementet benytter for å tildele spillemidler. Disse er:

1. Friluftsliv, turstier/-veier er tatt ut av modellen, mens skiløyper er inkludert i denne rapporten, hvor anleggsponng i kommuner/fylker er gitt 1 poeng per 20 km løype.
2. Når det gjelder antall utendørs fotballbaner er kun gress- og kunstgressbaner større enn 90 x 45 m inkludert.

10.4 Definisjoner

Anleggstilbud (anleggsdekning):

Anleggstilbud er en faktor som viser hvor god tilgang befolkningen i et avgrenset område har til idrettsanlegg. I tillegg til antall anlegg, forsøker faktoren å ta hensyn til brukerpotensialet og kostnaden ved bygging av anlegget. En nærmere beskrivelse er gitt i kapittel 10.3.

Godkjent kostnad:

Godkjent kostnad er de kostnader som danner grunnlaget for å beregne spillemiddeltilskuddet. De elementer som inngår i godkjent kostnad er kostnader tilknyttet aktivitetsarealet med nødvendige tilleggs-elementer som garderober og tekniske rom. Eksempler på kostnader som ikke inngår i godkjent kostnad er tribuner, tomtekostnader og tilrettelegging av uteområder som parkeringsplasser og tilførselsveier. Mer informasjon finnes i "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet" som utgis av Kulturdepartementet.

Godkjent søknadssum:

Godkjent søknadssum er det tilskuddsbeløp en kan søke om i henhold til regelverket. Kulturdepartementet fastsetter tilskuddssatsene for ett år av gangen. Hovedregelen er at det kan søkes om inntil 1/3 av godkjent kostnad begrenset oppad til 1 000 000 kroner. Det er fastsatt høyere tilskudds-satser for enkelte anleggstyper. Tilskudds-satsene finnes i publikasjonen "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet" som utgis av Kulturdepartementet.

Etterslep:

Etterslepet er differansen mellom summen av godkjente søknadssummer for alle spillemiddelsøknadene og tilgjengelige midler i spillemiddeordningen.

Ventetid på utbetaling av spillemidler (Etterslep uttrykt i antall år):

Antall år det vil ta før alle årets søkere har fått tildelt midler, gitt at fremtidige tildelinger blir på samme nivå som siste års tildeling.

Hovedfordelingen:

Regjeringen fordeler den delen av Norsk Tippings overskudd som går til idrettsformål i hovedfordelingen. Her fastsettes det hvilke beløp som skal fordeles til idrettsanlegg, nasjonalanlegg, FoU arbeid, spesielle aktiviteter, NIF og lokale lag og foreninger (LAM). Fordeling fastsettes som regel i siste statsråd i april.

Spillemiddelandel (tildelingsprosent):

Den andelen (prosenten) av idrettsanleggets kostnad som dekkes av spillemidler. Et anlegg som koster fire millioner kroner og mottar en million kroner i spillemidler har en spillemiddelandel på 25 prosent (1 mill / 4 mill = 0,25)

Notater

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Utgitt av: Kulturdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: V-0988 B
Design og ombrekking: Konsis
Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Fotograf: Jan Arne Dammen
11/2015 - opplag 1200

Kulturdepartementet

NORGES
IDRETTSFORBUND

